

EGER

MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI
HIVATALA

ADÓ IRODA

3300 EGER, DOBÓ TÉR 2. TEL: +36 36 523 725, +36 36 523 700
FAX: +36 36 523 721, ADO@PH.EGER.HU

TÁJÉKOZTATÓ EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATI ADÓIRÓL, AZ ELÉRT ÖNKORMÁNYZATI ÉS ÁLLAMI ADÓBEVÉTELEKRŐL (2015. ÉV)

1

HELYI ADÓZTATÁSRÓL, MINT ÖNKORMÁNYZATI FELADATRÓL

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának feladatellátását a **saját bevételek** (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók (pl.: gépjárműadó) biztosították. Az adóhatóság által beszedett **központi adók és bírságok** (gépjárműadó, adók módjára kimutatott egyes bírságok) eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illették meg.

Az önkormányzati adóhatóság (továbbiakban: adóhatóság) látta el az önkormányzat és hivatal működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által az önkormányzathoz delegált, hatósági feladatokat is végzett (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások, közigazgatási eljárási illetékek beszedése stb.).

2015. évben a polgármesteri hivatali ügyek több mint 44,4 %-át már az adóügyek (50.807 db) tették ki.

Eger Megyei Jogú Város önkormányzati adóhatósága a 2015. adóévben a **központi költségvetésnek 231,3 millió forint gépjárműadó bevételt, 5,1 millió forint közigazgatási hatósági illetéket, illetve más szervezetek 7,8 millió forint adók módjára behajtandó köztartozást utalt át.** Önkormányzati adóhatóságunk ez évben összesen **117,7 millió forintot utalt vissza adózóknak**, ennek többsége a helyi iparüzési adóelőleg elszámolása során (80 millió forint) a bevalláskor (május 31.) jelentkezett.

Az adóbevételek beszedése mellett az adóhatóság **különbféle hatósági tevékenységet is ellátott** (igazolások, hatósági bizonyítványokat állít ki) és ellátta a szálláshelyekkel kapcsolatos hatósági feladatokat is.

HELYI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐ-TESTÜLET ADÓ MEGÁLLAPÍTÁSI JOGÁRÓL

A magyar adórendszerben 1991. január 1-től, azaz a helyi adókról szóló C. törvény (továbbiakban: Hatv.) bevezetése óta léteznek a mai értelemben vett helyi adók. A helyi adók léte egy háromszintű jogalkotás következménye, a legmagasabb jogforrás az **Alaptörvény**, ezt követi az Országgyűlés alkotta **Hatv.**, valamint a **Közgyűlés által meghozott helyi rendeletek**.

A helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit, mértékét és esetleges kedvezményeit, mentességeit felhatalmazás alapján teheti meg. **Az önkormányzat csak a Hatv. által meghatározott esetekben és mértékig volt jogosult önálló szabályokat alkotni.** Az előírástól eltérő szabályok megalkotása továbbra sem lehetséges, azaz szigorúan kötöttek a jogszabályi feltételek, mind az adó tárgyai, az adó alanyai, az adókötelezettség, valamint az adó alapok és kedvezmények, mentességek eseteiben is.

A helyi adókat érintő uniós előírás továbbra sincs, az egyes tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy milyen adónemek működtetését bízzák az önkormányzatokra, illetve milyen korlátokat állítanak számukra. Az Európai Unióhoz történő csatlakozás miatt a Hatv. 2002. évi módosítása - *a közösségi támogatási szabályokkal való összhang érdekében* - **jelentősen lekorlátozta az önkormányzatok kedvezmény és mentesség nyújtási lehetőségét**. Különösen erősen érződött ez az iparűzési adót, az építményadót és a telekadókat érintően, hiszen a **vállalkozók részére gyakorlatilag megszűnt a nagyobb összegű adóelőny nyújtásának lehetősége**.

Ez alól kivételt képez a **2,5 millió forint alatti adóalappal** (ez nem azonos az árbevétellel) rendelkezők **iparűzési adókedvezményi rendszere**, itt a testületek belátásuk szerint dönthetnek adókedvezmények vonatkozásában. Fontos kihangsúlyozni azonban, hogy **a nagyobb vállalkozási szintű adóalappal rendelkezők semmilyen adókedvezményre nem jogosultak**.

Egerben évek óta **50%-os az iparűzési adóban nyújtott adóelőny** (ez csekély összegű „de minimis” állami támogatásnak minősül), amely maximálisan kihasználja a törvényi lehetőségeket, azaz **2,5 milliós adóalapig mindenkinek biztosítja az adókedvezményt**. A kedvezményezett kör jelentős, hiszen a **vállalkozások 58%-ára kiterjed**, ők akik a jelzett összeghatár alatti adóalappal rendelkeznek.

Az önkormányzat (Egerben és más településen is) a helyi adók fajtáit, mértékét és esetleges kedvezményeit, mentességeit törvényi felhatalmazás alapján szabályozhatta és csak olyan mértékben, ahogy a magasabb szintű jogszabály ezt megengedte. Így azokban az esetekben, mikor a törvény kifejezetten korlátokat fogalmaz meg a helyi kedvezmények, mentességek biztosításában, nem sok lehetősége van a helyi testületnek. Alkotmányos szabály például az is, hogy **kötelező a legnagyobb bevételt jelentő helyi iparűzési adóban egy általános adómértéket** (Egerben az adóalap 2%-a) **alkalmazni minden vállalkozásra** és nem lehet egyes szektorokat, vállalkozási formákat (pl.: borászat, kezdő vállalkozás, betelepülő cég, vagy csak Egerben működő vállalkozások stb.) eltérő, esetleg kedvezőbb adókulccsal adóztatni.

Amikor **magánszemélyek (nem vállalkozók!) a helyi adó alanyai**, ők széles körben és tág lehetőségek között élvezhetnek helyi adóelőnyöket, adókedvezményeket. 2015. évben a helyi adók közül **egyedül az építményadóban kellett Egerben a magánszemélyeknek adót fizetniük**, ahol széles körben alkalmaztuk is a helyi adókedvezmények rendszerét. Ezért van az, hogy a **háztartások (ebbe már a magánszemélyeken kívül az egyéni vállalkozók és őstermelők is beletartoznak) fizetik a helyi adók kisebb részét, mindössze 13 %-át**. Gépjárműadóban viszont jóval magasabb a háztartások adóbefizetési nagysága. (A gépjárműadó nem helyi adó, itt központi szabályok érvényesülnek, helyi szabályozásra nincs lehetőség.)

Amikor vállalkozók a helyi vagyoni típusú adó alanyai, ahol vállalkozói tulajdonról beszélünk, ott a törvény kifejezetten tiltja a helyi adóelőny, adókedvezmény nyújtását, azaz ezekben az esetekben sem adókedvezményt nem lehet adni, sem mentességet. **Ide sorolhatóak:** az egyéni vállalkozók, mezőgazdasági őstermelők, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevételük az adóévben a 600 ezer forintot meghaladják, a jogi személyek, egyéni cégek, egyéb szervezetek.

Az **adóbevételek nagyságára elsődlegesen és alapvetően hatással volt**, hogy az önkormányzat rendeleteiben hogyan és miként szabályozza **a helyi adók mértékeit, kedvezményeit, mentességeit**. **Másodlagosan** az adott terület gazdasági potenciálja, **a helyben működő vállalkozások eredményessége, a lakosság fizetőképessége**, valamint a **turizmus** is jelentősen befolyásolta az adóbevételek beérkezését, ütemét és az összegek nagyságait.

A Hatv. továbbra is lehetőséget biztosított az önkormányzatnak, hogy a vállalkozások és magánszemélyek teherviselő képességét mérlegelve, az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan határozza meg. **Különösen a tárgyi adók esetében volt arra mód és lehetőség, hogy differenciálásra kerüljön az ingatlanok adóztatása, mind a mértéküket, mind a mentességeket és kedvezményeket érintően**. Ilyen lehet például: a használat, fajta, övezet, alapterület nagysága szerinti eltérítés lehetősége.

A **helyi adók adómértékeinek többsége** (pl.: *építményadó, idegenforgalmi adó*) törvény által szabályozottan **évente valorizálódik, emelkedik**. Kivételt képez ez alól az **iparüzési adó**, ahol az adóalapra vetített **2 százalékos mérték konstans**, annak emelésére nincs mód. Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén a különféle helyi adónemekben, eltérő adómértékek kerültek - *a törvényi lehetőségek keretei között* - meghatározásra.

Míg az idegenforgalmi adóban az adómaximumhoz közelítő (89%) értékkel történt az adók beszedése, addig az az ingatlanokat terhelő adónem (*építményadó*) esetében, a törvényi maximumokhoz képest általában alacsony (17,8%) volt a helyi adómérték átlagos nagysága. Iparüzési adóban továbbra is jelentős a rendeletünkben biztosított adóelőny, hiszen a mikro és kisvállalkozások önkormányzati adókedvezménye 50%-os mértékű és ez az adózók 58%-ára kiterjedt. Hasonlóan magas helyi adókedvezményt élvezhettek az egri lakások tulajdonosai is.

Az „adómaximumok” törvény által determinált nagyságát a Hatv-ben meghatározott adómértékek és a fogyasztói árszínvonal változás együttesen befolyásolta. 2015-ös adóévre az adómaximumok az **építményadóban 1.852 Ft/m²-ben, az idegenforgalmi adóban 505 Ft/fő értékben kerültek megállapításra.**

2015. évben a helyi adó mértékei az alábbiak szerint alakultak

EGER	Törvényi adómérték	Egri átlagos adómérték a fizetendő éves adó tükrében	A törvényi lehetőség százalékos kihasználása
Építményadó (Ft/m²)	1.852 Ft/év/m²	331,5 Ft/év/m²	17,8%
Telekadó	336 Ft/év/m ²	nem kerül adóztatásra	0%
Magánszemélyek kommunális adója	28.145Ft/ingatlan	nem kerül adóztatásra	0%
Idegenforgalmi adó (Ft/nap)	505 Ft	450 Ft	89%

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének rendeletei a bevezetett helyi adókra külön-külön **építményadóban és helyi iparüzési adóban tartalmaztak adókedvezményeket**, melyek százalékos értéke változó és szorosan igazodik a helyi gazdasági környezethez illetve a jogszabályokhoz.

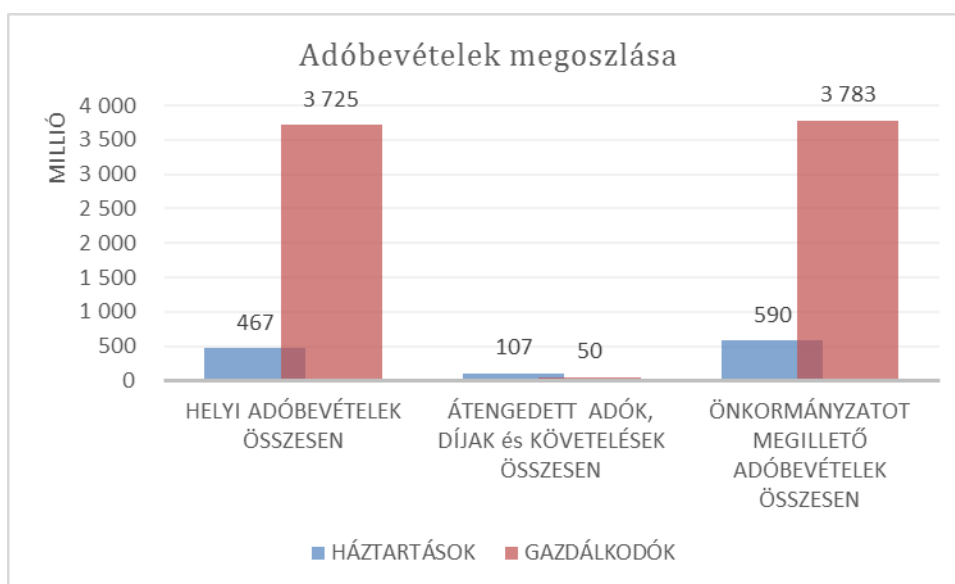
A városban 2015. évtől **bevezetett egyetlen vagyoni típusú helyi adóban – építményadóban** - az egri lakosoknak biztosított **együttes adókedvezmény elérheti – az egyébként sem túlzottan magas adómértékkel számított adóból - a 75%-ot**. Ennek is volt köszönhető, hogy **az adóztatott épületek 64%-a után érvényesíthet valamilyen helyi adókedvezményt** annak tulajdonosa. A magánszemélyek - *nagyon magas számban – több mint 25 ezer építmény esetében* tudtak igénybe venni **helyi adókedvezményt**, ennek értéke **több mint 132,5 millió forint volt**. Különösen a lakások Egerben élő tulajdonosai élvezhettek jelentős adóelőnyt.

2015. január 1-jétől adócsökkentési intézkedésként a helyi vagyoni adóként működő **telekadó fizetés megszűnt a vállalkozók részére is**. A jövőben befolyó telekadó bevételek csak az elmaradt adófizetési kötelezettségek teljesüléséből eredhetnek.

HELYI ÉS ÁTENGEDETT ADÓBEVÉTELEK TELJESÜLÉSE

A költségvetési előirányzaton belül az adóbevételek 2015. évben az alábbiak szerint teljesültek:

ADÓNEM (2015)	ELŐIRÁNYZAT	TELJESÜLT 2015.12.31.	TELJ %-A
Építményadó	953 000 000	962 220 910	100,97%
Telekadó	-	-	#ÉRŐ OSZTÓ!
VAGYONI TÍPUSÚ ADÓBEVÉTELEK	953 000 000	962 220 910	100,97%
IDEGENFORGALMI ADÓBEVÉTEL	154 000 000	196 431 236	127,55%
HELYI IPARÚZÉSI ADÓBEVÉTEL	2 707 000 000	3 032 575 275	112,03%
HELYI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	3 814 000 000	4 191 227 421	109,89%
GÉPJÁRMŰADÓ BEVÉTEL (40%-a)	140 000 000	154 188 547	110,13%
ADÓK MÓDJÁRA BESZEDETT KÖV. ÖNK MEGILL. RÉSZE	2 500 000	3 338 830	133,55%
ÁTENGEDETT ADÓK ÖSSZESEN	142 500 000	157 527 377	110,55%
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	17 000 000	24 245 883	142,62%
ÖNKORMÁNYZAT ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN	3 973 500 000	4 373 000 681	110,05%

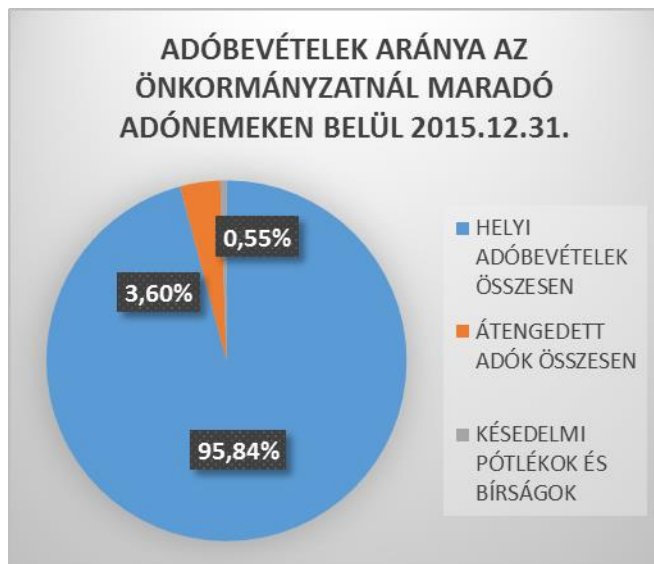
Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

(Megjegyzés: Háztartások befizetései között jelennek meg a magánszemélyek, őstermelők és egyéni vállalkozók adóbefizetései is.)

Az előirányzott adóbevételek - valamennyi adónemben meghaladták az előirányzatot - összességében 110,05%-ban teljesültek. A befizetések 86,5%-a gazdálkodóktól érkezett, a háztartások az adók 13,5%-át fizették.

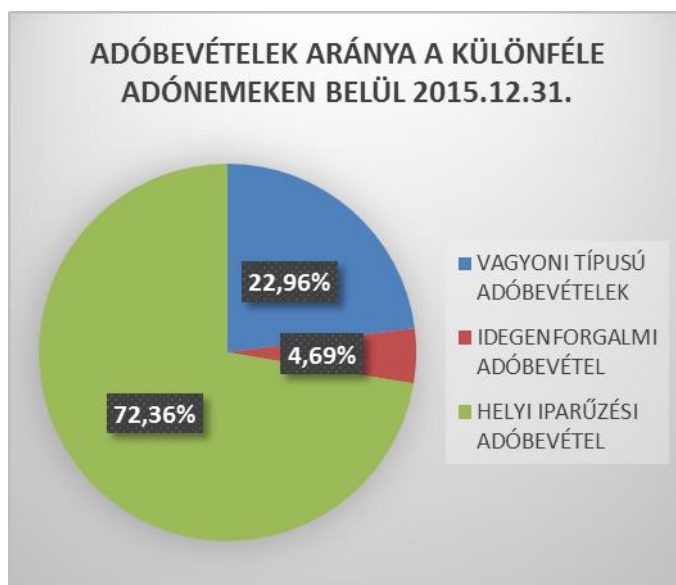
Továbbra is meghatározó volt az **önkormányzati adóbevételeken belül** a helyi adókból származó adók, ezen belül is szignifikáns a helyi iparúzási adó (69,3%) súlya és szerepe. **2015. évben a befolyt helyi adók az önkormányzatnál kezelt adók 95,84%-át adták.**

A legnagyobb kétszáz adófizető jelentősen kivette a részét köztelherviselésből és az adófizetésből, hiszen az **összes bevétel 68%-a tőlük érkezett.**

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A helyi adókon belül az **iparűzési adó továbbra is a legmeghatározóbb adónem**, jelenleg - a pénzügyi teljesítés alapján - 72,4%-ot ért el a helyi adónemeken belül. A **vagyoni típusú adók** adták az önkormányzati adóhatóságnál kezelt adók **második legjelentősebb bevételét**, 2015. évben 23%-ot.

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A 2015. évi adatok tükrében örömteli és bizakodásra adhat okot, hogy a város gazdasága folyamatosan növekedik, ennek nyomán - *adóemelés nélkül* - az adóbevételek is emelkedtek. Eger Megyei Jogú Város adóbevételi adatai továbbra is biztatóak, hiszen **az előző évhez viszonyítva 273.958 ezer forinttal nagyobb összeg folyt be a város költségvetésébe**. Különösen örvendetes ez annak tudatában, hogy 2015. évre adóemelés nem volt.

A helyi iparűzési adóbevételek növekedtek a legnagyobb összegben, 250,6 millió forinttal, az idegenforgalmi adóbevételek is jelentősen emelkedtek, itt a növekedés összege meghaladta 18 millió forintot. A vagyoni típusú adóbevételek a telekadó megszüntetése miatt 4,9 millió forinttal csökkentek.

Az éves teljesülések szempontjából meghatározó volt az előző (2013-2014.) adó évekről szóló bevallásokban szereplő iparűzési adókötelezettségek nagysága, hiszen ezek alapján kerül meghatározásra a 2015. évi előlegeinek összegei. A **2014. évről benyújtott iparűzési adóbevallásokban (2015. május 31.) az adókötelezettségek növekedtek**, ez pozitívan befolyásolta az előírásokat is, így éves szinten magasabb iparűzési adóbevételeket tudtunk realizálni.

Önkormányzati adóbevételek	2013	2014	2015
vagyoni típusú adóbevételek	955 393 147	967 142 246	962 220 910
idegenforgalmi adóbevételek	148 103 782	178 362 142	196 431 236
iparűzési adóbevételek	2 474 902 943	2 781 932 356	3 032 575 275
helyi adók összesen	3 578 399 872	3 927 436 744	4 191 227 421
gépjárműadó (önk maradó)*	143 594 201	141 800 703	154 188 547
más átengedett adók	3 053 493	2 834 002	3 338 830
pótlék bírság	26 356 551	26 970 608	24 245 883
átengedett adók és pótlék bírság	173 004 245	171 605 313	181 773 260
Önkormányzati adóbevételek	3 751 404 117	4 099 042 057	4 373 000 681

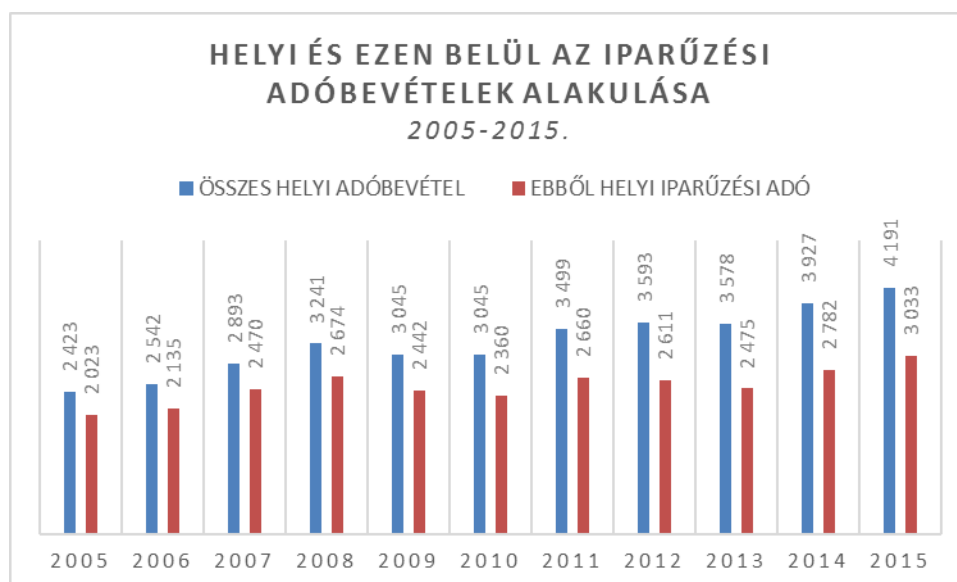
Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A HELYI ADÓKRÓL BŐVEBBEN

Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén - 2015. évben is – **három helyi adónemre kiterjedően kerültek a helyi adókötelezettségek megállapításra**. A törvényi szabályozás által helyi adózás alá tartozó adótárgyakat részben vagy egészben helyi adókötelezettség alá vontuk.

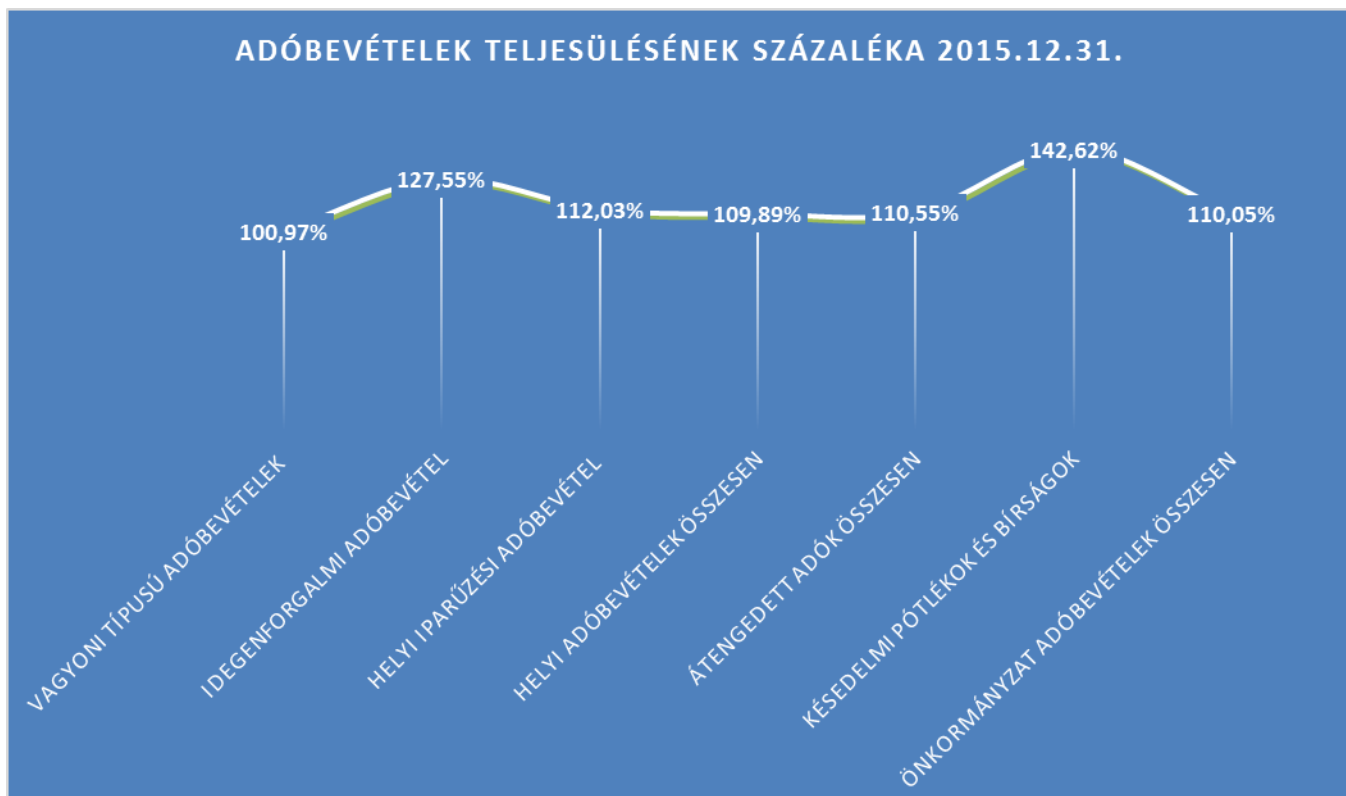
Egerben mind a háztartások (*magánszemélyek*), mind a gazdálkodók (*vállalkozók*) adóalanyak minősültek, így kiterjedtek rájuk a helyi adókötelezettség, legyen ez **vagyoni típusú (építmény), kommunális jellegű (idegenforgalmi adó), vagy iparűzési adó**.

Az iparűzési adó dominanciája továbbra is fennállt és alapvetően befolyásolta az éves adóbevételek összegeit.

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A helyi adók bevezetése óta a 2015-ös adóév hozta eddig a legmagasabb helyi adó, valamint összesített önkormányzatot megillető adóbevételi számokat is.

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A helyi adózás struktúrája - továbbra is - három fő rendszerelemre épült, nevezetesen:

- a **vagyon**i típusú adók (Eger esetében: építmény),
- a **kommunális** adók (Eger esetében: idegenforgalmi adó) és
- a **helyi iparúzási** adó

1. Helyi iparúzási adó

Adóköteles volt az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett **vállalkozási tevékenység** (a továbbiakban: iparúzási tevékenység). Az **adó alanya a vállalkozó**. Ebben a tekintetben vállalkozónak minősültek: a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott **egyéni vállalkozó**; a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott **mezőgazdasági őstermelő**, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600.000 forintot meghaladja; a **jogi személy**, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll; **egyéni cég, egyéb szervezet**, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll.

Adóköteles iparúzási tevékenység fogalma alatt a vállalkozó e minőségében végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége értendő.

A vállalkozó **állandó jellegű iparúzási tevékenységet végez** az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Ideiglenes jellegű az iparúzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó építőipari tevékenységet folytat, illetőleg természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot, valamint ha bármely - az előzőekben nem sorolható - tevékenységet végez, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve, hogy egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel. Amennyiben a vállalkozó előzetes bejelentésétől eltérően a tevékenység-végzés napjai alapján az önkormányzat illetékességi területén ideiglenes jellegű iparúzési tevékenység utáni adókötelezettsége áll fenn, akkor arról legkésőbb az adóévet követő év január 15. napjáig köteles bevallást benyújtani, s a bevallás benyújtásával egyidejűleg az adót az ideiglenes tevékenység után egyébként fizetendő adó eredeti esedékességétől számított késedelmi pótlékkal növelten megfizetni.

Az **adókötelezettség** az iparúzési tevékenység megkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg. Az önkormányzat illetékességi területén ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetén az adókötelezettség időtartama a tevékenység megkezdésének napjától a felek közti szerződés alapján a megrendelő teljesítés-elfogadásának napjáig terjedő időszak valamennyi naptári napja. Ideiglenes jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetében az adót a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani. Minden megkezdett nap egy napnak számít.

Állandó jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetén **az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke együttes összegével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, továbbá az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.** Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végez állandó jellegű iparúzési tevékenységet, akkor az adó alapját - a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően - a vállalkozónak kell az előírásoknak megfelelően megosztania.

Ideiglenes jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetében **az adót a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani.** Minden megkezdett nap egy napnak számít.

A törvényben meghatározott, bizonyos esetekben mód van az állandó jellegű iparúzési tevékenység adóalapjának **egyszerűsített módon történő meghatározására.** A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint az adóévben átalány szerinti jövedelem-megállapítást alkalmazó magánszemély (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági kistermelő) vállalkozó esetében az adó alapja a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányban megállapított jövedelem 20%-kal növelt összege, azzal, hogy az adó alapja nem lehet több, mint a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti bevételének 80 százaléka. A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint az adóévben átalányadózó magánszemély (*egyéni vállalkozó, mezőgazdasági kistermelő*) vállalkozónak nem minősülő más vállalkozó, feltéve, hogy nettó árbevétele az adóévben - 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással számítva időarányosan - nem haladta meg a 8 millió forintot, akkor az adó alapja a nettó árbevételének 80 százaléka. Az egyszerűsített adóalap-megállapításról szóló bejelentést legkésőbb az adóévről szóló bevallás benyújtására előírt határidőig kell megtenni az adóhatóságnál. Az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó vállalkozó az adó alapját az általános szabályoktól eltérően - az egyszerűsített vállalkozói adó alapjának 50%-ában is megállapíthatja. A kisvállalati adó hatálya alá tartozó vállalkozó az adó alapját az általános szabályoktól eltérően a kisvállalati adója alapjának 20%-kal növelt összegében is megállapíthatja.

A kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alá tartozó vállalkozó (*kisadózó vállalkozás*) döntése esetén az adó adóévi alapja - az általános előírásoktól eltérően - székhelye és telephelye szerinti önkormányzatonként 2,5-2,5 millió forint. Ha a kisadózó vállalkozás e minősége szerinti adókötelezettsége valamely településen az adóév egészében nem áll fenn, vagy a kisadózó vállalkozások tételes adójában az adófizetési kötelezettsége szünetel, akkor az adó önkormányzatonkénti alapja a 2,5 millió forintnak az adókötelezettség időtartama naptári napjai alapján arányosított része.

Az önkormányzat által nyújtott adókedvezmény (50%) valamennyi egyszerűsített adómegállapítás útján meghatározott iparüzési adóra érvényes volt, ezt a bevallásokban érvényesíthették a vállalkozások.

A vállalkozók igénybe vehetnek foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet is. Ez azt jelenti, hogy az előző évi számított átlagos statisztikai állományi létszámhoz képest, az **egy fővel több foglalkoztatott után egymillió forinttal csökkenthetik helyi adó alapjukat**, kivéve azt a létszámbővítést, amely a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból folyósított támogatás igénybevételével jött létre.

Az **állandó jelleggel** végzett iparüzési tevékenység esetén **az adó évi mértékének felső határa az adóalap 2%-a.** Az **ideiglenes jelleggel** végzett iparüzési tevékenység esetén **az adó mértéke naptári naponként 5000 forint.**

A vállalkozó a helyi iparüzési adóban az előlegfizetési időszakra adóelőleget köteles a bejelentkezéssel egyidejűleg az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon bejelenteni, illetve minden más esetben a bevallás-benyújtással egyidejűleg bevallani. A vállalkozó az **adóelőleget félévi részletekben** az adóév március 15-éig, illetve szeptember 15-éig **köteles önadózás keretében megfizetni.** A társasági adóelőlegnek az adóévi várható fizetendő adó összegére történő kiegészítésére kötelezett vállalkozónak az iparüzési adóelőleget a várható éves fizetendő adó összegére **az adóév december 20. napjáig kell kiegészítenie (feltöltés).**

Az ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett tevékenység utáni iparüzési adót legkésőbb a tevékenység befejezése napját követő hó 15. napjáig kell megfizetni.

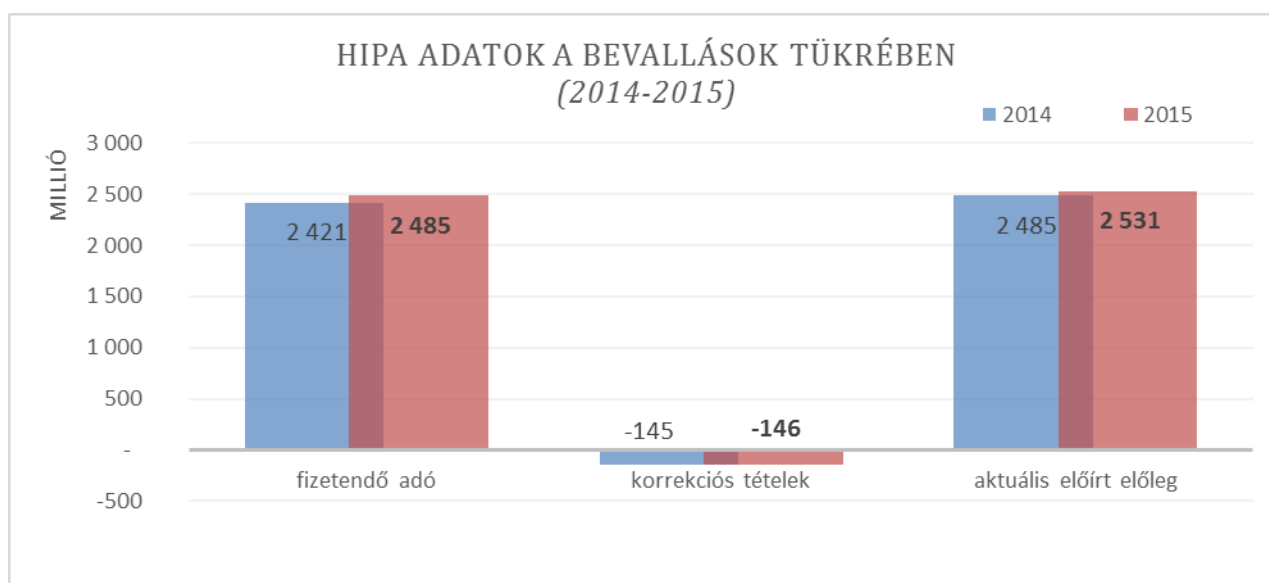
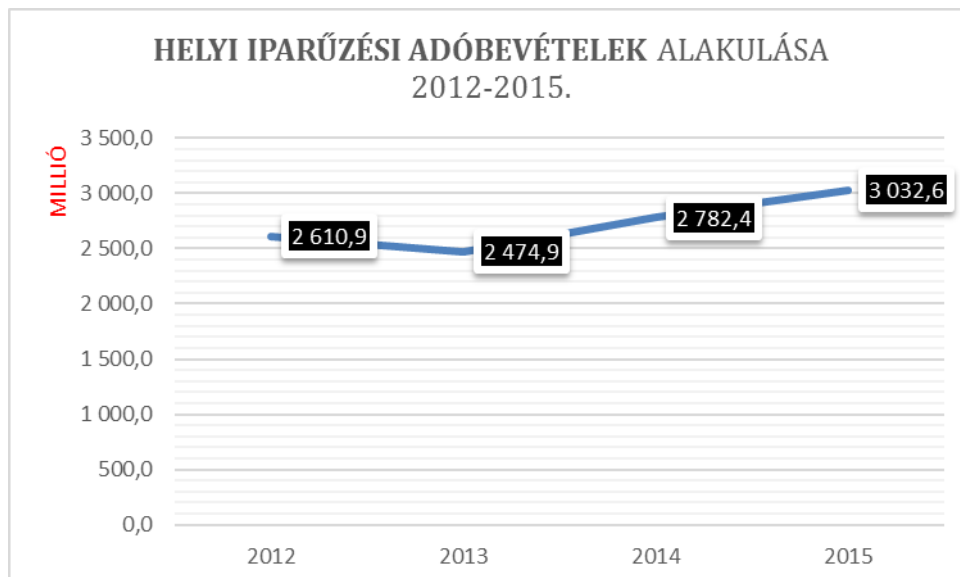
A vállalkozó a megfizetett adóelőleg és az adóévre megállapított tényleges adó különbözetét az adóévet követő év **május 31-éig köteles megfizetni**, illetőleg ettől az időponttól igényelheti vissza. Az adózó az adóelőleget és az éves tényleges kötelezettség különbözetét 100 forintra kerekítve fizeti meg, illetve igényelheti vissza.

Az iparüzési adó a legnagyobb összegű helyi adóbevételt jelentő adónemben. Mind az állandó jellegű adókötelezettség után (2%), mind az ideiglenes jellegű adókötelezettség után (5.000 Ft) a lehetséges maximális adómértékkel történik az adóztatás.

A Hatv. 39/C. § (2) bekezdése alapján az önkormányzat **csak és kizárólag a 2,5 millió forintot el nem érő vállalkozási szintű adóalappal rendelkező adózókat részesítheti adóelőnyben** és ezt 50%-os mértékű önkormányzati kedvezménnyel meg is tette. Ezáltal az iparüzési adónemben - *a 2 %-os adómérték mellett* - **továbbra is jelentős a rendeletünkben biztosított adóelőny**, hiszen a mikro- és kisvállalkozások **önkormányzati adókedvezménye 50%-os mértékű és az adózók 58%-ára kiterjed.** A város vezetése és az önkormányzat **a mikro-, kis és középvállalkozások részére továbbra is változatlanul fenntartja a kedvezményes adózás lehetőségét**, így az engedélyezett vállalkozási szintű adóalapig helyi adókedvezményt kapnak a vállalkozások, a KATA szerint és más egyszerűsített módon adózók egyaránt. Ők a 2%-os mérték helyett, annak felével, **1%-os mértékkel fizethették és fizethetik adóikat.** A kedvezményezett adózói kör többnyire egri vállalkozó, kereskedő. Ezzel a Közgyűlés - a lehetőségekhez mérten - egyrészt ellensúlyozni igyekezett a gazdasági válságból eredő kedvezőtlen pénzügyi folyamatokat, másrészt elkötelezett **a hazai vállalkozások munkahely megőrzésének támogatásában.**

Az **iparüzési adó megfizetés** sajátossága, hogy az éves bevallás során (május 31.) számolnak el az adózók az előző évben befizetett előleggel (március 15; szeptember 15; valamint december 20.) szemben. Ezáltal **az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adó, adóelőlegek nagyságai.**

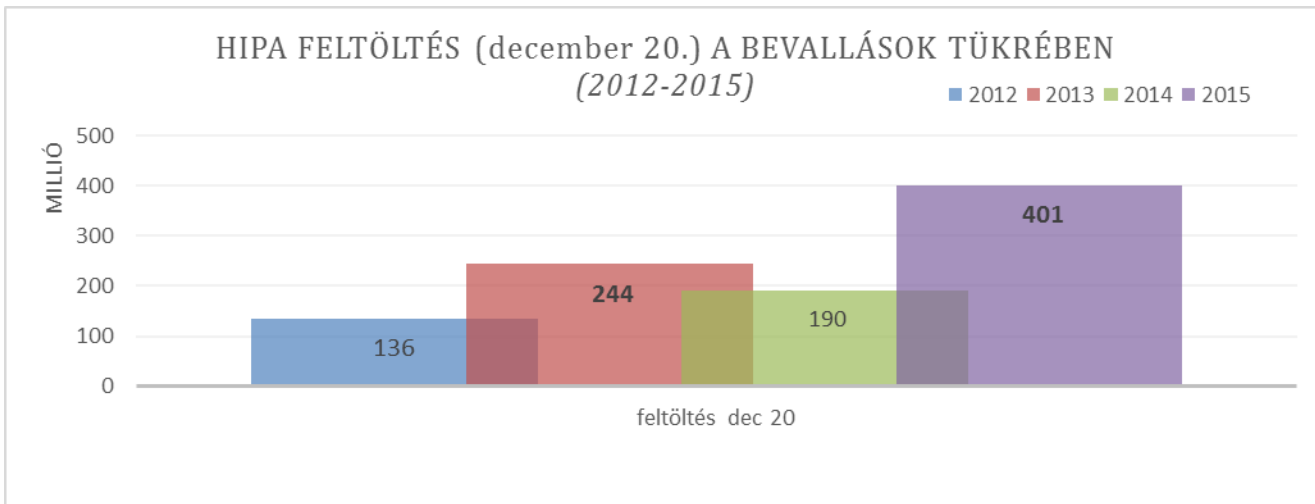
A 2014. év hipa bevallási adatai alapján (bevallások 2015. május 31-én voltak esedékesek) a megelőző év (2013.) adataihoz képest nőtt a bevallott adó összege, de ennek pénzügyi kihatásai – vélhetően - a következő adóévre is pozitív kihatással lehet.

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A **2014. évi végleges adó 64,4 millió forinttal**, a **2015. évi előírt adóelőleg 45,9 millió forinttal nőtt** a feldolgozott bevallások tükrében. Ugyanakkor az **adójóváírás gyakorlatilag változatlan összegben maradt.**

Az adóbevallási adatok alapján az előleg kiegészítésre kötelezett társas vállalkozások **kiugróan magas előleg kiegészítésről** nyújtottak be bevallást a 2015-ös adóév végén (december 20.). Ezt azoknak a vállalkozásoknak kellett megtenniük, akiknek az éves előlegfizetési kötelezettségük nem érte el az egyébként várható adófizetési kötelezettségüket, azaz ők feltételezhetően jobb évet zártak, mint volt a megelőző évben.

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

11

2. Vagyoni típusú adók

Egerben 2015. évben építményadó kötelezettség terhelte azokat az adóalanyokat, akik valamely adótárggyal (épülettel) rendelkeztek az adóév első napján (január1.).

Az önkormányzatok - így a megyei jogú városok is - az ingatlanok után **építményadót, telekadót, illetve magánszemélyek kommunális adóját** vethették ki a közigazgatási területükön lévő adótárgyak után.

Eger Megyei Jogú Város adópolitikájának lényege, hogy az adót széles adózói körre terítve határozza meg, ugyanakkor relatíve alacsony adómértéket állapítson meg és ezzel egyidejűleg a magánszemélyek részére (a Hatv. ezt a lehetőséget biztosítja) magas százaléku adókedvezményt is biztosítson.

Építményadó

Eger Megyei Jogú Város illetékességi területén lévő **építmények közül adóköteles volt a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész.** Az **adókötelezettség** az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül. **Az adó alanya** az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa, több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányaduk arányában adóalanyok, amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

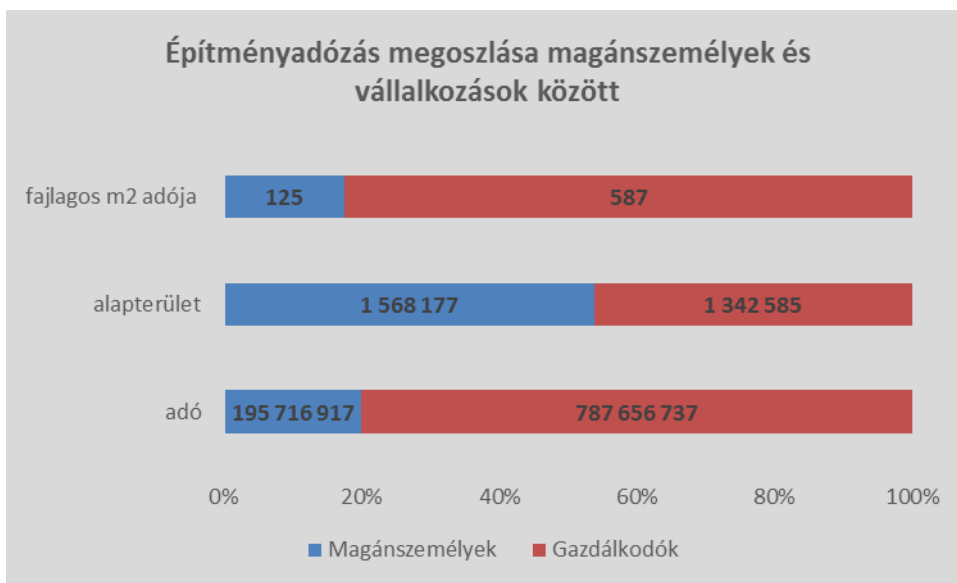
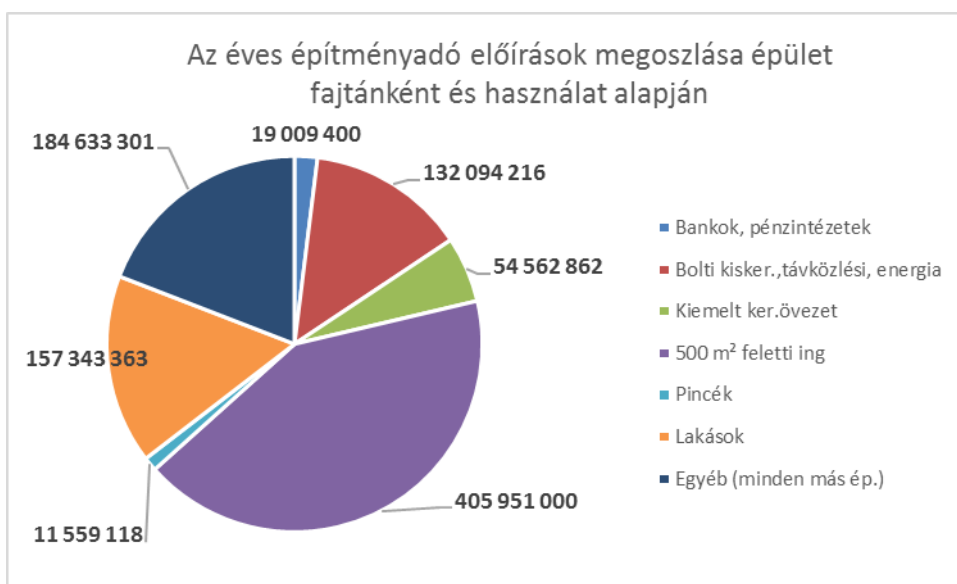
A Hatv. alapján **tárgyi alapon mentes** a szükséglakás, a kizárólag az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti házi orvos által nyújtott egészségügyi ellátás céljára szolgáló helyiség, az ingatlan-nyilvántartási állapot szerint állattartásra vagy növénytermesztésre szolgáló épület vagy az állattartáshoz, növénytermesztéshez kapcsolódó tároló épület (pl. istálló, üvegház, terménytároló, magtár, műtrágyatároló), feltéve, hogy az épületet az adóalany rendeltetésszerűen állattartási, növénytermesztési tevékenységéhez kapcsolódóan használja. Továbbá három egymást követő adóévben mentes az adó alól, ha a műemléki értékűként külön jogszabályban védetté nyilvánított vagy önkormányzati rendelet alapján helyi egyedi védelem alatt álló épületet felújítják.

Az **adófizetési kötelezettség** az építményre vonatkozó használatbavételi, illetőleg fennmaradási engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik. Az engedély nélkül épült vagy anélkül használatba vett építmény esetén az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik. Az adókötelezettség megszűnik az építmény megszűnése évének utolsó napján. Az építménynek az év első felében történő megszűnése esetén a második félévre vonatkozó adókötelezettség megszűnik. Az építmény használatának szünetelése az adókötelezettséget nem érinti.

Az **adó alapja** az önkormányzat döntésétől függően lehet az **építmény m²-ben számított hasznos alapterülete**, ebben az esetben az adó mértékének felső határa 1100 forint/év/m² növelve a valorizálás összegével (2005-től az önkormányzatok ezt a mértéket az inflációval növelhetik); vagy az építmény korrigált forgalmi értéke, ebben az esetben az adó mértékének felső határa a korrigált forgalmi érték 3,6%-a. 2015. évtől az adómérték maximuma 1.852 forint/év/m² lehetne.

2015. év végi adatai szerint 40.910 db adótárgy (épület) tartozott adókötelezettség alá, melyek a megállapított **átlagos adómértékkel (önkormányzati kedvezményekkel szűkítve) 331,5 m²/év/forinttal adóztak**, ez a **törvényi maximális mérték mindössze 17,8%-a**. Ezen belül azonban a magánszemélyek tulajdonában lévő adótárgyakra vonatkozó adómérték sokkal kedvezőbb voltak.

A lakások után az **átlagos adómérték 83 m²/év/forint volt**, ami a **törvényi adómaximum mindössze 4,48 %-a**. Ennél is **alacsonyabb a nyugdíjasok, valamint a több gyermekesek adómértéke**. A lakások tulajdonosainak 53 %-a félévente kisebb összeget fizetett helyi adóként, mint 2.500 forint. **Az adóösszeg legnagyobb hányadát (42%-át) a nagy alapterületű vállalkozási célú ingatlanok tulajdonosai fizették.**

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

(Megjegyzés: Magánszemélyek előírásai között jelennek meg a magánszemélyek, őstermelők és egyéni vállalkozók adóbefizetései is.)

Az **építmények adóztatásában (helyi vagyoni típusú adók)** a Hatv. nagyobb szabadságot enged az önkormányzatoknak a differenciálásra. Az **építményadó - országosan a bevételi nagyságot tekintve - a második legnagyobb bevételt biztosítja a településeknek.**

Ebben az adónemben eltérő elvek mentén adóztatják a megyei jogú városok, a nagyobb városok, valamint a fővárosi kerületek is a tulajdonosokat. A 23 megyei jogú város ingatlanokra kiterjedő rendeletei - *a mértékek és kedvezmények tekintetében* - rendkívül heterogén összetételűek. Többségükben az önkormányzatok a helyben alkalmazott adómértékekkel, illetve a bevezetett önkormányzati adókedvezményekkel térítik el a ténylegesen fizetendő helyi adók nagyságát.

Nyíregyháza kivételével valamennyi megyeszékhely és Heves megyei város **az alapterület nagysága alapján állapítja meg a fizetendő adó nagyságát.** Az ingatlanokat tekintve a megyei jogú városok közül egy városban mindössze egyetlen adómértéket alkalmaznak, míg 11 településen az alkalmazott adómértékek, adókulcsok száma 2-5 között van. Jellemzően az épület típusok és fajták, az épület városon belüli földrajzi elhelyezkedése, az alapterület nagysága, a használat módja és más egyéb tényezők is befolyásolhatják az adó megállapításának nagyságát.

Egerben 2015. évben - adóemelés nélkül - az építményadóban megmaradt a differenciált adómérték megállapítás útján történő „adóeltérítés”, így a kötelező feladatok finanszírozásának terhére továbbra sem kellett a lakosságra hárítani. A kormányzati politikával összhangban **a pénzügyi, biztosítási, távközlési, energiaellátási, valamint a nagyobb alapterületű bolti kiskereskedelmi tevékenység céljára szolgáló épületrészek adója továbbra is magasabb mértékben került elfogadásra,** így ők jóval az átlagot meghaladóan járultak hozzá a megyeszékhely költségvetéséhez és a közteherviseléshez.

2015. évre az *átlagos adómérték vállalkozók tulajdonában* lévő épületek után a **törvényi maximum 31%-ában,** a **magánszemélyek tulajdonában** lévő épületek után pedig az *átlagos adómérték 6,7%-ában* került elfogadásra.

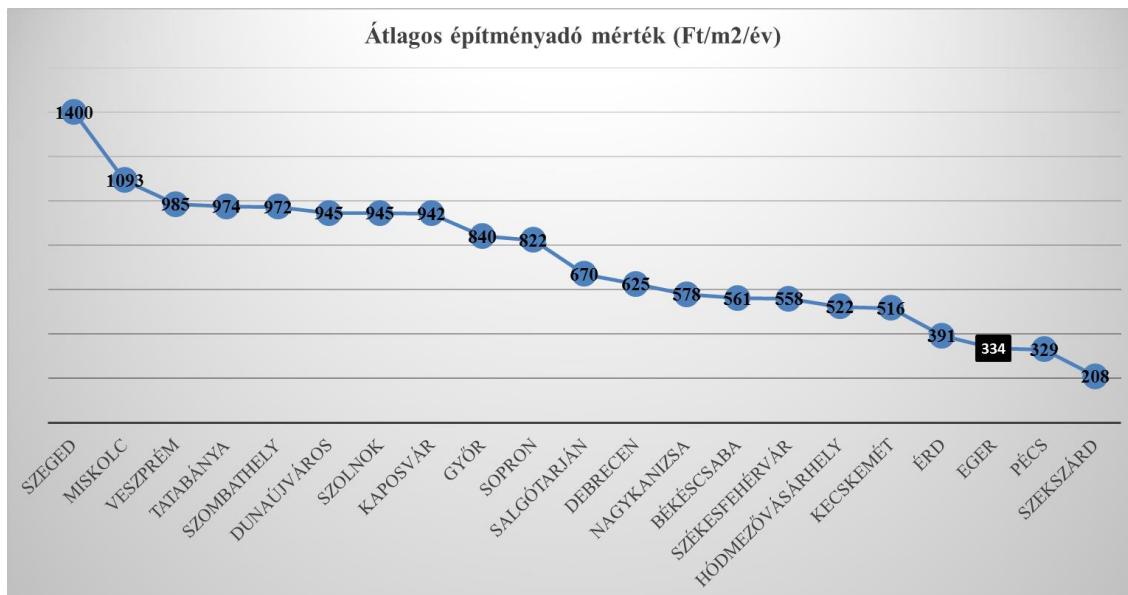
Egerben a **lakások általános éves építményadó mértéke 162 Ft/m²/év.** Önkormányzati rendeletünk alapján a bel- és külterületen lévő **lakás céljára szolgáló építmény után,** ha az adóalany az adóév első napján lakcímet igazoló hatósági igazolvány adatai szerint ott állandó lakcím szerint bejelentkezett és azt ténylegesen (*életvitelszerűen*) is lakhelyként használja **50%-os adókedvezményre jogosult, így az adóztatott adómérték 81 Ft/m²/év (ez a törvényi mérték 4,37%-a).**

Az egy háztartásban **három vagy több gyermeket nevelő magánszemély,** a lakcímnnyilvántartás szerint és ténylegesen (*életvitelszerűen*) is lakhelyül szolgáló lakása után járó, az 50%-os kedvezménytel csökkentett számított építményadóból további 50%-os adókedvezményt vehet igénybe, azaz az adószámítás **40,5 Ft/m²/év mértékkel történik (ez a törvényi mérték 2,18%-a).**

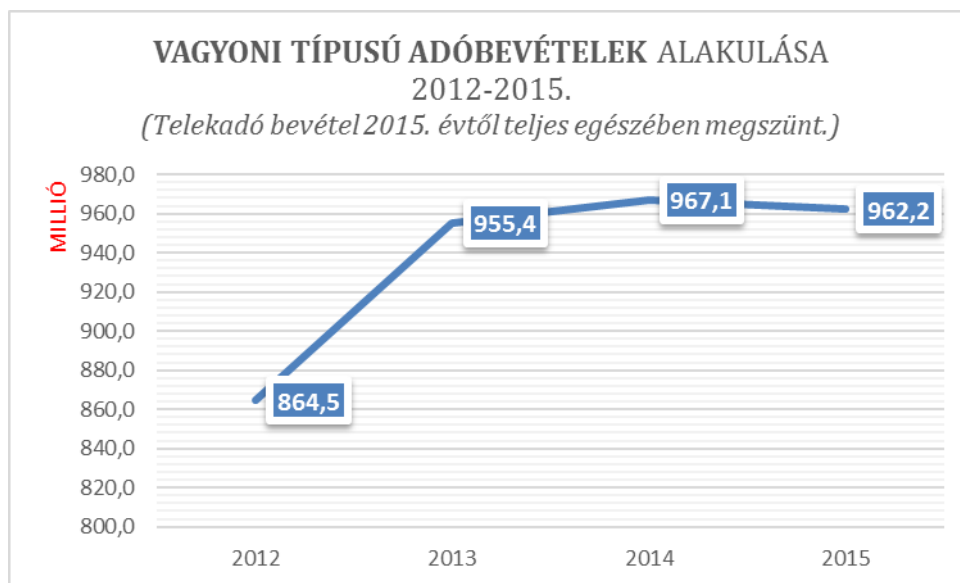
Az **öregségi nyugdíjra, fogyatékosági támogatásra jogosult magánszemély,** illetve a **megváltozott munkaképességű személy** a lakcímnnyilvántartás szerint és ténylegesen (*életvitelszerűen*) is lakóhelyül szolgáló lakása után járó, kedvezménytel csökkentett számított adóból, hasonlóan további 50%-os adókedvezményt vehet igénybe, azaz itt is az adószámítás **40,5 Ft/m²/év mértékkel történik (ez szintén a törvényi mérték 2,18%-a).**

Az építmények **45%-a után (lakások)** tudták 2015. évben is igénybe venni az **önkormányzat által nyújtott adókedvezményeket.** Az ingatlanokat érintő helyi adónemben **132,5 millió forint helyi adókedvezményt vettek igénybe** az egeri illetékességű magánszemélyek.

Az **építmények átlagos adóterhelése Eger Megyei Jogú Városban az egyik legkisebb** a Megyei Jogú Városok között.

Forrás: MJVSZ (2015. októberi adat)

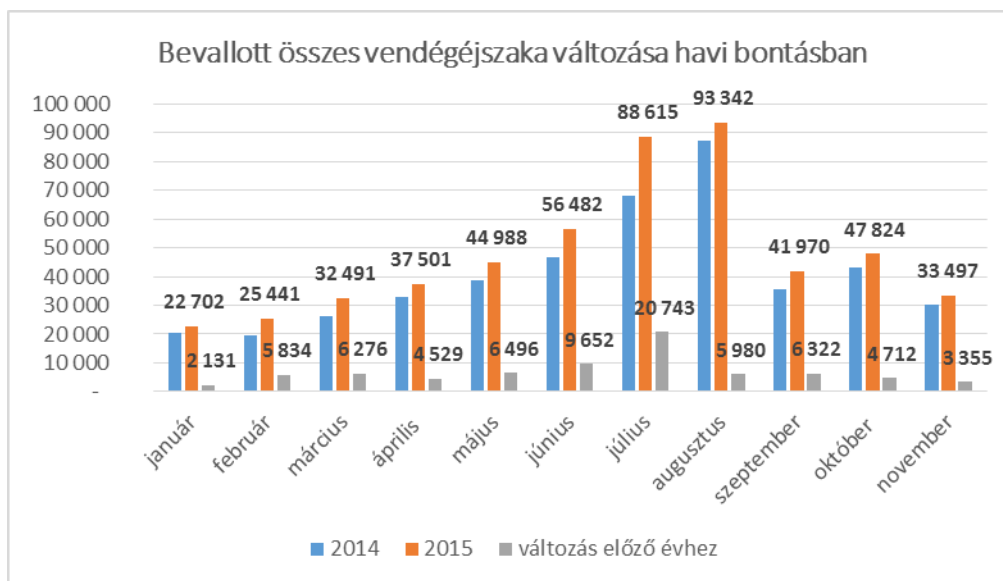
Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

3. Idegenforgalmi adó

Idegenforgalmi adóban **adókötelezettség terhelté** azt a magánszemélyt, aki **nem állandó lakosként** az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltöltött.

Törvény erejénél fogva az idegenforgalmi **adó megfizetésének kötelezettsége alól mentes**: a 18. életévét be nem töltött magánszemély; a gyógyintézetben fekvőbeteg szakellátásban részesülő vagy szociális intézményben ellátott magánszemély; a közép- és felsőfokú oktatási intézménynél tanulói vagy hallgatói jogviszony alapján, hatóság vagy bíróság intézkedése folytán, a szakképzés keretében, a szolgálati kötelezettség teljesítése, vagy ideiglenes jellegű vállalkozási tevékenység végzése vagy ezen vállalkozó munkavállalója által folytatott munkavégzés céljából az önkormányzat illetékességi területén tartózkodó magánszemély, aki az önkormányzat illetékességi területén lévő üdülő tulajdonosa vagy bérlője, valamint a használati jogosultság időtartamára a lakásszövetkezet tulajdonában álló üdülő használati jogával rendelkező lakásszövetkezeti tag, illetőleg a tulajdonos, a bérlő hozzátartozója, valamint a lakásszövetkezet tulajdonában álló üdülő használati jogával rendelkező lakásszövetkezeti tag használati jogosultságának időtartamára annak hozzátartozója, az egyházi jogi személy tulajdonában lévő épületben, telken vendégéjszakát - kizárólag az egyházi jogi személy hitéleti tevékenységében való részvétel céljából - eltöltő egyházi személy.

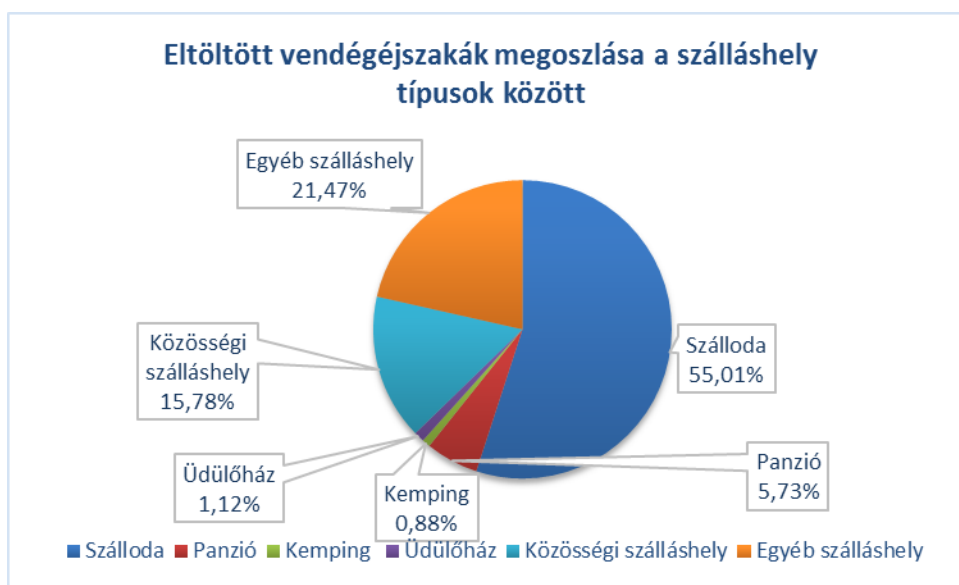
Az idegenforgalmi adót **adó beszedésére kötelezett szedi be**, azaz a szálláshely ellenérték fejében történő átengedése esetén a szállásdíjjal együtt **a szállásadó**, a szálláshely vagy bármely más ingatlan ingyenesen történő átengedése esetén a szálláshellyel, ingatlannal **rendelkezni jogosult szedi be** az ott-tartózkodás utolsó napján. Egerben 2015. évben viszonylagosan magas a szálláshelyek (314 db) száma, ez is azt támasztja alá, hogy továbbra is megéri és jövedelmező szálláshely szolgáltatást nyújtani.

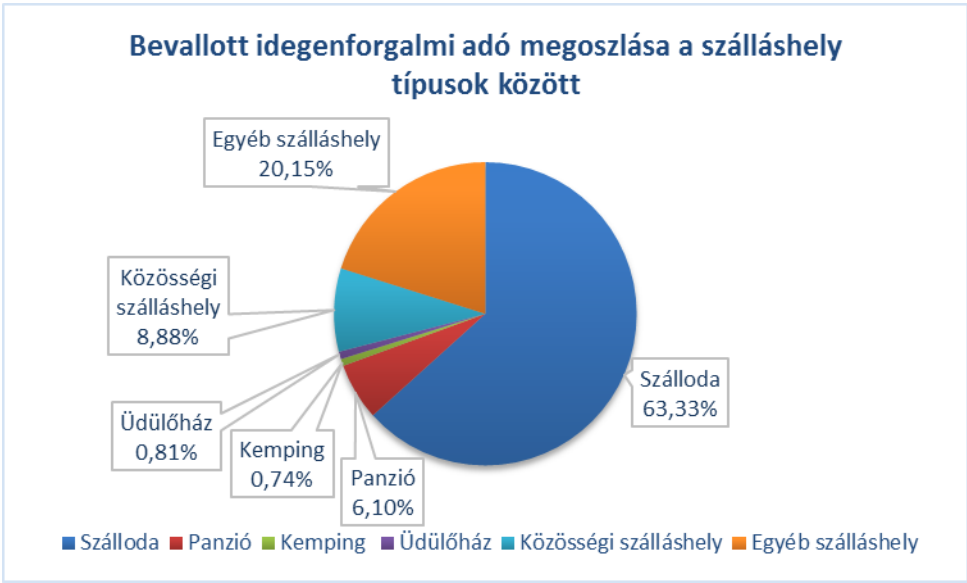
Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Idegenforgalmi adó alapja és mértéke az önkormányzat szabályozása alapján eltérő lehet. A vendégéjszakák alapján, a megkezdett vendégéjszakák száma (az adó mértékének felső határa személyenként és vendégéjszakánként 300 forint és ennek inflációs valorizálása), vagy a megkezdett vendégéjszakára eső szállásdíj, ennek hiányában a szállásért bármilyen jogcímen (pl. üdülőhasználati jog) fizetendő ellenérték (pl. üzemeltetési költség) legfeljebb 4%-a.

Az önkormányzatok 2005-től a vendégéjszakákhoz igazodó adómértéket saját döntésük alapján - a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - maximum az inflációval növelhetik. 2015-ös adóévre az adómérték maximuma 505 forint/vendégéjszaka volt.

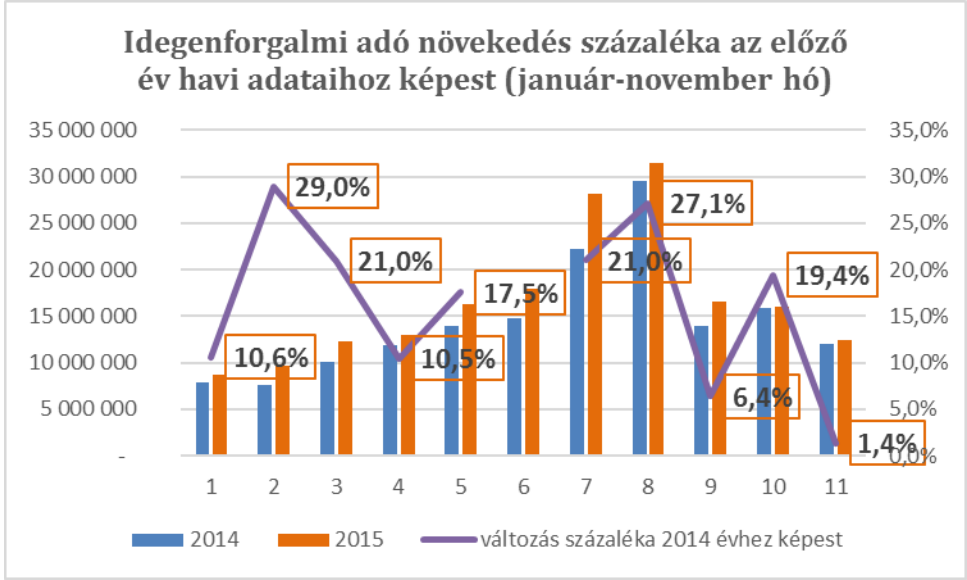

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

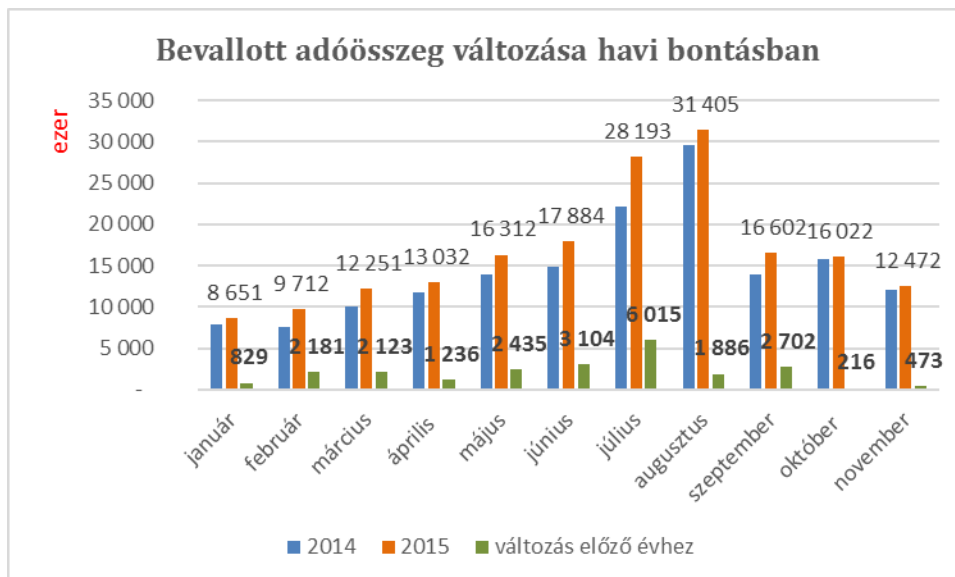
Megjegyzés: a közösségi szálláshelyeken (kollégiumok) magas az adómentesen ott tartózkodók (pl.: 18. év alattiak) száma.

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

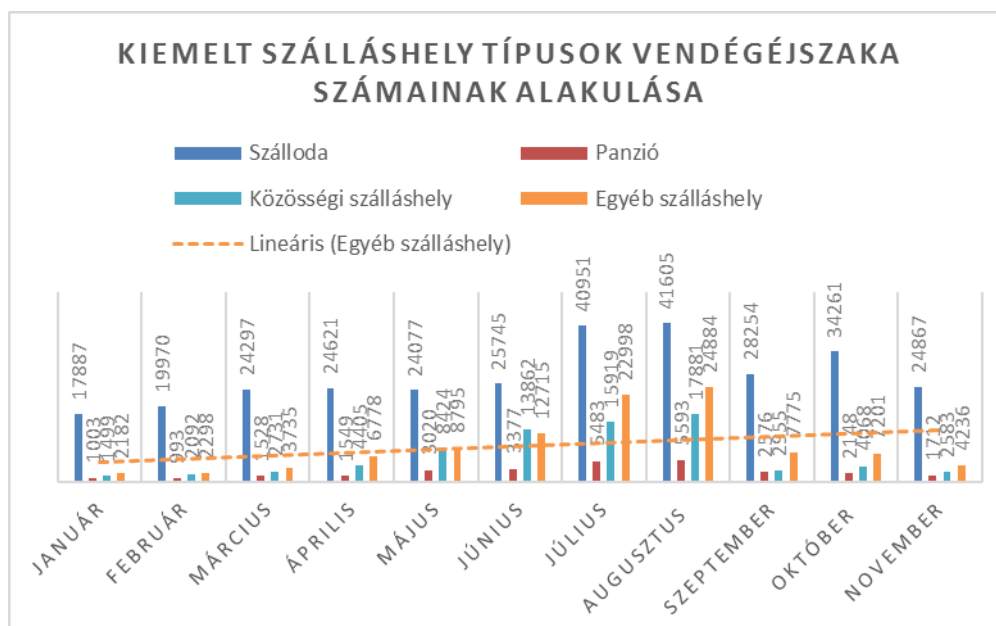
Az idegenforgalmi szektor mutatószámai jelentős emelkedést mutatnak, hiszen **az eltöltött vendégéjszakák száma jelentősen növekedett** az 2015-ös adóévben. A növekedés továbbra is progresszív, hiszen az előző évek viszonylatában is emelkedés volt kimutatható.

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

A szállodák mellett tavasztól már az egyéb szálláshelyek és a közösségi szálláshelyek is aktívabban bekapcsolódnak a szálláshely értékesítésekbe.

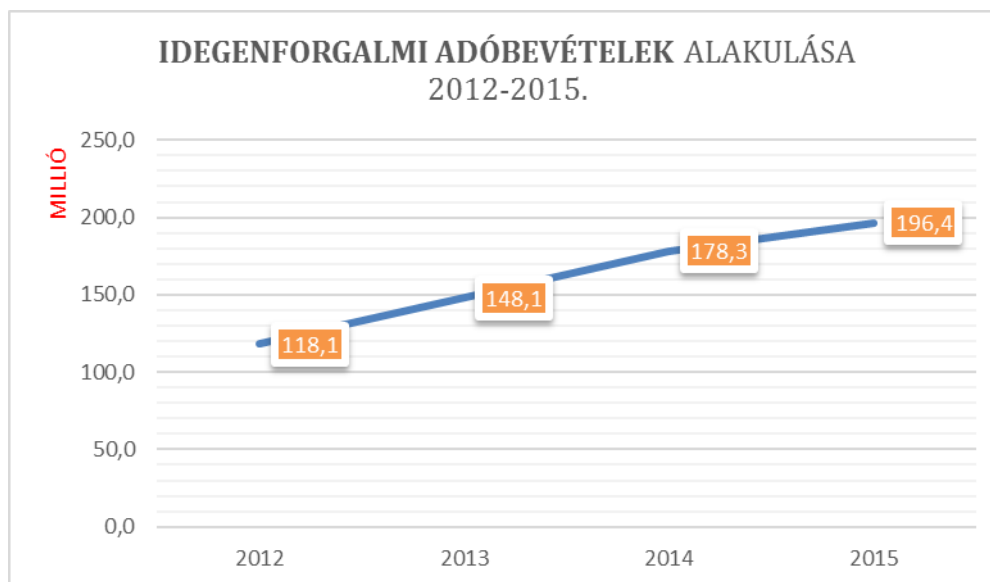
Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

(Megjegyzés: a 2015. évi december havi adatok 2016. január 15-ével kerülnek bevallásra és befizetésre, így a zárásunkban még nem jelenhettek meg.)

Bizakodásra adhat okot, hogy a vendégéjszakák után fizetett idegenforgalmi adó évek óta növekszik.

A növekvő, bevallott vendégforgalomnak és a javuló adózási morálnak köszönhetően jelentősen emelkedett az idegenforgalmi adóból származó adóbevétel összege, így **ezáltal** növekedhet a központi források lehívhatósága is.

Az idegenforgalmi adóban önkormányzati adókedvezmény nincs, az alkalmazott **adómérték személyenként és vendégéjszakánként: 450 Ft.**

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Gépjárműadó, mint átengedett központi adónem

A gépjárműadó bevétel 60%-a továbbra is a központi költségvetést illette meg. A helyi testületnek ebben az adófajtában szabályozási jogkörrel nem rendelkezik. A gépjárműadó 1992-es bevezetésére a motorizációval járó közterhek arányosabb elosztása, a települési, a fővárosban a kerületi önkormányzatok bevételeinek gyarapítása, valamint a közúthálózat karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges források bővítése érdekében került sor.

Gépjárműadó terheli a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott gépjárműveket és pótkocsikat. A törvény hatálya nem terjed ki: a magyar hatósági rendszámtáblával ellátott mezőgazdasági vontatóra, a lassú járműre és a lassú jármű pótkocsijára, a négykerekes segédmotoros kerékpárra, a külön jogszabály szerinti "méhesház" gépjárműre, a munkagépre, a CD, a CK, a DT, az OT és a Z betűjelű rendszámtáblával ellátott gépjárműre, a külföldön nyilvántartott tehergépjárművek közül azokra, amelyek az Európai Unió valamely tagállamában vannak nyilvántartva.

Kezdetben az **adó alapja** a gépjármű közúti közlekedési nyilvántartásban feltüntetett saját tömege (önsúlya) volt, innen származott a gépjárműadó közkeletű elnevezése is, a "súlyadó". 2007-től azonban ez a személyszállító gépjárművekre - az autóbussz kivételével - a teljesítmény lett. Az új szabályozásnak megfelelően az adó alapja tehát: a **személyszállító gépjármű** hatósági nyilvántartásban feltüntetett teljesítménye, kilowattban kifejezve.

Az **autóbussz, a nyergesvontató, a lakókocsi, a lakópótkocsi** hatósági nyilvántartásban feltüntetett **saját tömege** (önsúlya), tehergépjármű esetében a hatósági nyilvántartásban feltüntetett **saját tömege** (önsúlya) **növelve a terhelhetősége** (raksúlya) **50%-ával**. Az adó mértéke abban a körben, amelyben továbbra is a súly az adó alapja minden megkezdett 100 kilogrammja után: a **légrugós** vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyergesvontató, tehergépjármű, autóbussz esetén **850 Ft**, más esetben tehergépjármű, nyergesvontató, autóbussz esetén **1380 Ft**.

A tételes - vagyis nem az önsúlyból kiszámított - mértékű adómértékek változatlanok: az **E betűjelű ideiglenes rendszámtáblával** ellátott személyszállító gépjármű után **10.000 forint**, míg a tehergépjármű után **46.000 forint**, a **P betűjelű ideiglenes rendszámtábla** kiadása esetén **23.000 forint** adót kell fizetni.

Ha az adó alapja a teljesítmény, **az adómérték** a (személy)gépjármű gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kilowatt, gyártási évét követő 4-7. naptári évben 300 Ft/kilowatt, gyártási évét követő 8-11. naptári évben 230 Ft/kilowatt, gyártási évét követő 12-15. naptári évben 185 Ft/kilowatt, gyártási évét követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 140 Ft/kilowatt.

Az **adó alanya** - vagyis akinek a gépjárműadót meg kell fizetnie - főszabály szerint a gépjármű azon üzemben tartója, ennek hiányában tulajdonosa, aki/amely az év első napján a hatósági járműnyilvántartásban szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az, aki/amely nevére a forgalmi engedélyt kiállították. Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű után az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel. Amennyiben a gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változást az átruházó korábbi tulajdonos a külön jogszabály alapján - de legkésőbb az átruházás évének utolsó napjától számított 15 napon belül - bejelentette, akkor a bejelentési kötelezettség megnyíltát (szerződés megkötésének időpontját) követő év első napjától nem minősül adóalannak. Ha a tulajdonátruházás tárgya forgalomból kivont gépjármű és az átruházó a változást a külön jogszabály szerint bejelentette, akkor a gépjármű forgalomba való visszahelyezését követő hónap első napjától nem minősül adóalannak.

Az **adókötelezettség kezdete** főszabály szerint a gépjármű forgalomba helyezését követő hónap első napja (az E és P betűjelű ideiglenes rendszám táblával ellátott gépjármű esetén a rendszám tábla kiadása). Akár az adóalany, akár a gépjármű körülményeiben beállott olyan változást, amely kihat az adókötelezettségre, e változásra okot adó körülmény bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell figyelembe venni.

Az adókötelezettség annak a hónapnak az utolsó napjával szűnik meg, amelyben a hatóság a gépjárművet bármely okból a forgalomból kivonta. Ettől eltérően, ha a forgalomból kérelemre kivont gépjárművet a kivonást követő hónapban a kivonást kérelmező újra forgalomba helyezteteti, az adókötelezettség a forgalomból történt kivonás hónapjának utolsó napjával nem szűnik meg.

Az adózó a belföldi rendszámú gépjárművek után a **gépjárműadót félévenként, két egyenlő részletben** az adóév március 15-éig, illetve az adóév szeptember 15-éig fizeti meg. Az adókötelezettség keletkezése (változása) esetén az adóalany a félév időarányos részére öt terhelő adót az erről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizeti meg.

A gépjárműadóról szóló törvény szerint **20%-os adókedvezmény** illeti meg azon autóbust és tehergépjárművet - a nyergesvontató kivételével, amely után **30%-os kedvezmény** jár -, amely a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 5. számú melléklete II. alpontja szerinti "5", "6", "7" vagy "8" környezetvédelmi osztály-jelzéssel (kóddal) ellátott; **30%-os kedvezmény** illeti meg azon autóbust, tehergépjárművet - a nyergesvontató kivételével, amely után **50%-os kedvezmény** jár -, amely a KöHÉM rendelet 5. számú melléklete II. alpontja szerint legalább "9", "10", "11", "12" környezetvédelmi osztály-jelzéssel (kóddal) ellátott.

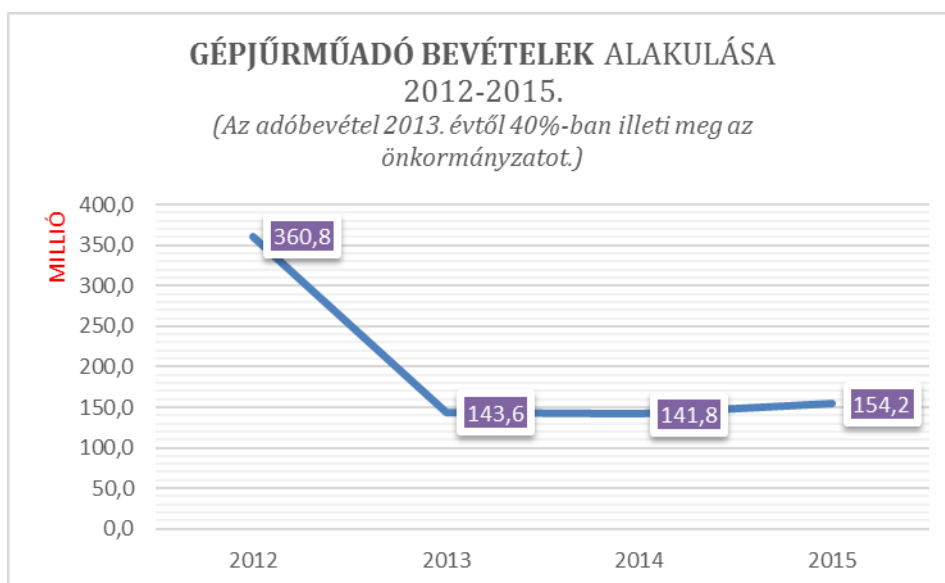
Mentes a gépjárműadó alól a költségvetési szerv tulajdonában lévő gépjármű, az egyesület, az alapítvány tulajdonában levő gépjármű, ha a tulajdonos szervezetnek a tárgyévet megelőző évben társasági adófizetési kötelezettsége nem keletkezett, az autóbust, ha az adóalany a tárgyévet megelőző évben elért számviteli törvény szerinti nettó árbevételének legalább 75%-a helyi és helyközi menetrendszerinti közúti tömegközlekedés folytatásából származott. **A feltétel teljesüléséről az adóalannak nyilatkoznia kell.**

Mentes továbbá az egyházi jogi személy tulajdonában lévő gépjármű, a létesítményi tűzoltóságot fenntartó gazdasági szervezetek azon tűzoltó szerkocsinak minősülő gépjárművei, melyek riasztás esetén részt vesznek a tűz elleni védekezésben, illetve a műszaki mentésben, a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő

szülő - ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is - (a továbbiakban együtt: mentességre jogosult adóalany) egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13 000 forint erejéig. Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyisága és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

Az **adóztatási feladatokat** a magánszemély adóalanyok a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szerinti nyilvántartásba **bejegyzett lakóhelye**, annak hiányában tartózkodási helye, míg a nem magánszemély adóalanyok - ideértve az egyéni vállalkozót is - a hatósági nyilvántartás címadat-rovatába bejegyzett székhelye vagy telephelye szerint illetékes **települési önkormányzati adóhatóság látja el**. Ha a nyilvántartásban a lakcím, a székhely, illetőleg a telephely megváltozik, az adóztatási feladatok ellátására a változást követő év első napjától az új lakcím, székhely, illetőleg telephely szerint illetékes adóhatóság jogosult. Az adózónak **közvetlenül az illetékes önkormányzati adóhatóságnál be kell jelentenie** a mentességre való jogosultságot (a leggyakoribb eset a mozgáskorlátozottak mentessége), az adófizetési kötelezettsége szünetelését (ha például ellopták a kocsit).

A zárásakor a **24.546 darab adóköteles gépjármű** éves adóelőírása összességében 397 millió forint, ám a **befolyó bevételek mindössze 40%-a marad csak önkormányzati bevétel**.

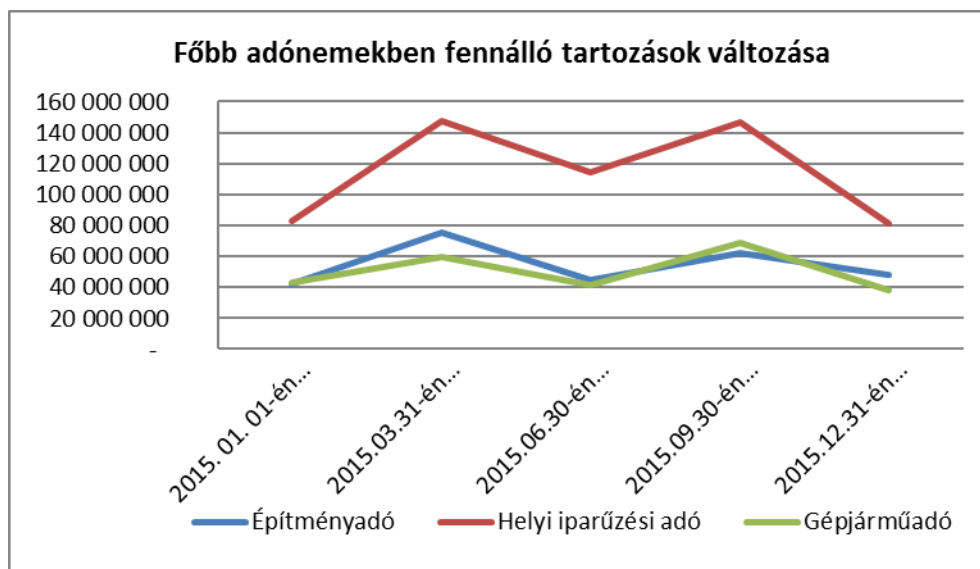
Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

KÖVETELÉS ÉS HÁTRALÉKKEZELÉS

A **hátralék és követeléskezelés évek óta fontos részét képezi az adóigazgatási munkának**. Az önkormányzati adóhatóság feladatait e területen két jól elkülönülő részre, a hátralék vagy követelés kezelésre, valamint a tényleges végrehajtási cselekmények foganatosítására lehet megbontani. Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket és hátralékot halmoztak fel, az önkormányzati adóhatóság a törvényes és tisztességes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen fellépett. Az **adóhatóság feladatai közé tartozik - többek között - a hátralékkal rendelkező gazdálkodók és magánszemélyek fizetésének kikényszerítése és az adófizetők fizetési problémáinak méltányos kezelése**.

Az adóhatóság egyetlen esetben sem intézkedett úgy, hogy előtte ne tájékoztatta volna a tartozót arról, hogy már esedékes hátraléka van. Egyben mindig **lehetőséget teremt arra, hogy a hátralékkal rendelkező adós tartozását önkéntesen vagy fizetési könnyítésekkel (pl.: részletfizetés) rendezze.**

A fizetési határidők lejárta következtében időről-időre megemelkednek a nyilvántartott adó tartozások összegei. Jellemzően a nyilvántartott tartozások „hullámzó” tendenciát mutatnak, az adóhatóság eredményes végrehajtásai nyomán csökkennek, ám a **fizetési határidők** (március 15, illetve május 31.) **újra generálják a hátralékok növekedését.**

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Az adóigazgatási tevékenység magában foglalja a hátralékkezelést, a végrehajtást, a fizetési könnyítésekre irányuló kérelmek elbírálását, továbbá a csőd, felszámolási és végelszámolási eljárások bonyolítását. A megváltozott jogszabályi követelmények miatt a végrehajtási eljárások alkalmával **végrehajtási költség** is előírásra került. Általában az adóigazgatás költségeit az önkormányzat vagy az állam állja, ez alól kivételt képez a végrehajtás, itt a felmerült költségek többnyire az adóst terheltek.

2015. évben a követeléskezelési és végrehajtási ügyekből befolyó adóbevételek (Beszedett adó tartozások változása negyedévenként)

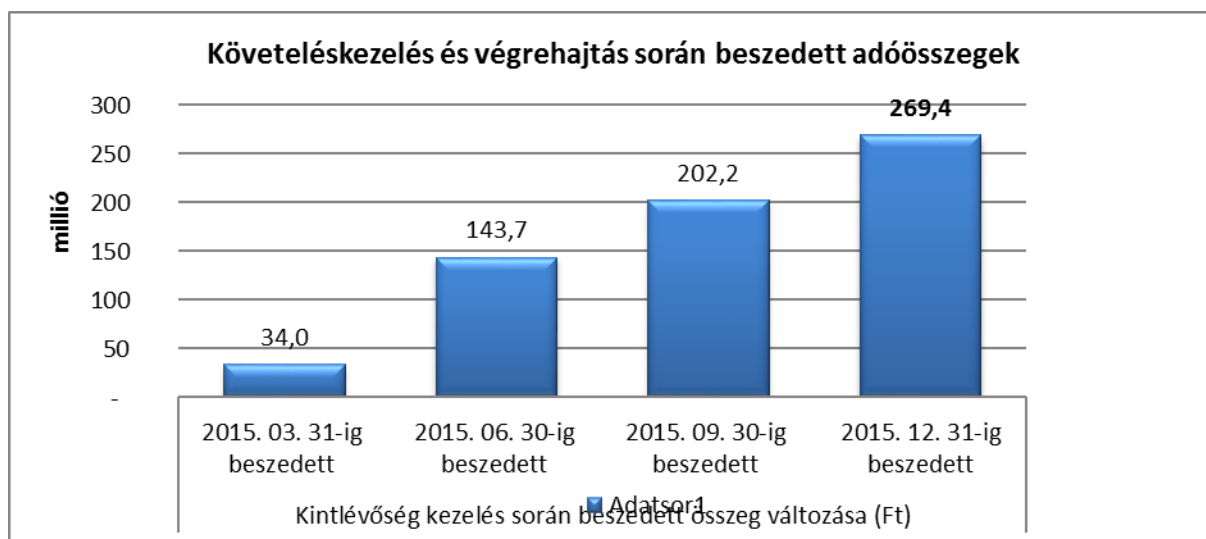
Adónem	I. negyedévig beszedett	II. negyedévig beszedett	III. negyedévig beszedett	IV. negyedévig beszedett
Követeléskezelésből	3 616 797	63 506 082	19 410 259	23 895 976
Végrehajtásból	30 363 027	46 189 332	39 075 813	67 282 980
Összesen	33 979 824	109 695 414	58 486 072	91 178 956

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Az önkormányzati adóhatóság alapvető célkitűzése a **hátralék keletkezés növekedési ütemének lassítása**, illetve megállítása a hátralékkezelési és végrehajtási eljárások hatékony, eredményes és lehetőség szerint gyors alkalmazásával.

A követeléskezelés és behajtási tevékenység eredményeként **2015. évben 269.444 ezer forint tartozás rendeződött.** Az összes adó tartozás állomány 80%-a a gazdálkodóktól származik. A **hátralékok több mint 56%-a(!) már nem működő, illetve többnyire felszámolás alatt lévő társaságoknál van felhalmozva**, ezek megtérülésére nincs reális esély, azonban a nyilvántartásokban az elévülésig (*még hosszú ideig*) szerepelnek. Hasonló problémák vannak az adószám felfüggesztés alá került vállalkozóknál is.

Kintlévőség kezelés során beszedett összeg változása (Ft)			
2015. 03. 31-ig beszedett	2015. 06. 30-ig beszedett	2015. 09. 30-ig beszedett	2015. 12. 31-ig beszedett
33 979 824	143 675 238	202 161 310	269 444 290

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Az önkormányzati adóhatóság az idei évben **189,5 millió forint összegre engedélyezett fizetési könnyítést**. A fizetési halasztással, illetve részletfizetéssel önkormányzatunk segítette a vállalkozások likviditását és magánszemélyek megélhetését. Általában a megadott fizetési könnyítések feltételhez kötöttek és az adóéven (2015.) belül teljesítendőek voltak.

Fizetési kedvezmények 2015.12.31-i állapot - Eger				
Adónem	Engedélyezett részletfizetési kedvezmény	Engedélyezett fizetési halasztás kedvezmény	Adóelengedés (219 adózó)	Fizetési kedvezmények összesen
Építményadó	40 717 702	1 647 762	722 483	43 087 947
Telekadó	1 479 840	-	102 800	-
Magánszemélyek kommunális adója	-	-	-	-
Beszedett idegenforgalmi adó	-	-	-	-
Helyi iparüzési adó	131 515 009	3 286 590	47 700	134 849 299
Termőföld bérbeadásból szárm.szja	-	-	-	-
Gépjárműadó	9 733 174	136 148	256 726	10 126 048
Késedelmi pótlék	95 587	20 135	750 789	866 511
Bírság	448 150	5 000	1 449 570	1 902 720
Adók módjára kimutatott saját köztartozások	92 757	-	-	92 757
Adók módjára kimutatott mást megillető köztartozások	419 123	-	-	419 123
Talajterhelési díj	-	-	18 720	18 720
Eljárási illeték	-	-	-	-
Összesen	184 501 342	5 095 635	3 348 788	192 945 765

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	adó elengedés méltányosságából		önkormányzati adókedvezmény		elévülés és behajthatatlanság miatt		kis összegű törlések	
	db	összege	db	összege	db	összege	db	összege
2015. adóév								
Építményadó	60	722 483	25 954	132 491 073	146	3 182 902	7	1 110
Telekadó	1	102 800	-	-	5	100 727	4	108
Beszedett idegenforgalmi adó	0	-	-	-	1	225 460	1	1
Helyi iparüzési adó	2	47 700	1 828	17 068 987	259	67 831 275	16	716
Gépjárműadó	19	256 726	-	-	322	12 563 010	5	179
Késedelmi pótlék	43	750 789	-	-	698	29 513 560	2	371
Bírság	93	1 449 570	-	-	136	10 427 518	-	-
Adók módjára beszedett követelés önk megillető része	0	-	-	-	5	603 671	-	-
Talajterhelési díj	1	18 720	-	-	4	130 896	2	9
Összesen	219	3 348 788	27 782	149 560 060	1 576	124 579 019	37	2 494

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Sajátos munkamegosztás érvényesült az **adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtása** esetén, amikor az önkormányzati adóhatóság a végrehajtást a köztartozás jogosultjának megkeresésére folytatta le. Ha **az adós magánszemély, a belföldi lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye, ennek hiányában szokásos fellelhetőségi helye szerint illetékes önkormányzati adóhatóság az eljárásra jogosult szerv**, míg jogi személy és egyéb szervezet köztartozási ügyében az állami adóhatóság jár el, kivéve, ha törvény a tartozás beszedését más szerv hatáskörébe utalja.

Amikor az adóhatóság adók módjára behajtandó köztartozás beszedése érdekében, megkeresésre fogatosít végrehajtási cselekményeket, nem saját követelését érvényesíti. Ekkor **hatásköre csupán arra terjed ki**, hogy a tartozás jogosultjának megbízásából a megkeresésben megjelölt **összeg behajtása érdekében intézkedjen**. Rendelkezési joga - általában - nem terjed ki arra, hogy a köztartozásra fizetési könnyítést engedélyezzen, vagy a tartozást mérsékelje. A befolyt bevétel jellemzően nem minősül önkormányzati bevételnek, azt a kimutató szervnek utalja át az adóhatóság.

Az adók módjára behajtásra kimutatott köztartozások beszedésének eredményessége alacsonyabb, mint más helyben kezelt adóké. Betudható ez annak, hogy az esetek túlnyomó többségében a fizetésre kötelezettnek sem munkahelye, sem bankszámlája, sem végrehajtható ingó vagyona nincs. Míg az adók esetében, egy folyamatos, többnyire éveken át tartó kapcsolat jön létre az adóhatóság és az adózó között, a bírságok, díjak gyakran csak egyszeri kapcsolatot feltételeznek, jóval magasabb igazgatási költségekkel. Záráskor **156,1 millió forint behajtásra kimutatott hátralékot kezelt** az adóhatóság, ennek többsége olyan tartozás, mely munkahely, bankszámla és lefoglalható vagyon hiányában - *jelen állapot alapján* - nem végrehajtható.

ADÓELLENŐRZÉSEK EREDMÉNYEI

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény **az önkormányzati adóhatóságok feladatkörébe utalja a hatáskörébe tartozó adók és adókötelezettségek teljesítésének folyamatos ellenőrzését is.**

Az adóellenőrzéssel az adóhatóság célja az volt, hogy hatósági eszközök törvényes alkalmazásával lépjen fel azokkal szemben, akik **nem teljesítik a jogszabályi előírásoknak megfelelően adókötelezettségüket**. Célunk volt továbbá az is, hogy mintegy **prevenziós jelleggel megelőzzük a jövőbeli szabálytalanságokat**, továbbá az adóelkerülés és a költségvetésben történő károkozás különböző formáit egyaránt.

Önkormányzati adóhatóságunk ebben az évben az ellenőrzések, valamint a hatósági adómegállapítások eredményeként **összesen 25.535 ezer Ft értékben állapított meg adókülönbözetet.**

Adóellenőrzés						
	Ellenőrzések száma	Megállapított adóhiány	Jóváírás	Késedelmi pótlék	Mulasztási bírság	Összesen
Építményadó	5 280	25 368 860 Ft	-404 772 Ft	278 449 Ft	10 749 570 Ft	35 992 107 Ft
Idegenforgalmi adó	149	166 490 Ft	0 Ft	0 Ft	1 325 000 Ft	1 491 490 Ft
Összesen	5 429 Ft	25 535 350 Ft	-404 772 Ft	278 449 Ft	12 074 570 Ft	37 483 597 Ft

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Kiemelt figyelmet fordítottunk **idegenforgalmi adóban** az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések lefolytatására. Ellenőrzések a nyári időszakban és kiemelt idegenforgalmi szezonban Eger város főbb turisztikai rendezvényeihez igazodva, elsődlegesen a helyszínen kerültek lefolytatásra. Ilyen jellegű **helyszíni ellenőrzésre 150 esetben került sor**, melynek eredményeként **35 hatósági eljárás indult**. Ebből **18 bírsággal, 17 esetben pedig – enyhébb hiányosságok miatt – figyelmeztetéssel zárult az eljárás**.

Megállapítható azonban, hogy **az ellenőrzések eredményessége elsősorban nem feltétlen a kiszabott bírságok összegében mérhető**. Az ellenőrzéseket követően ugyanis számos esetben megnövekedtek a bevallott és az önellenőrzéssel módosított vendégéjszakák számai, továbbá a vendégkönyvek vezetése is pontosabbá, ellenőrizhetőbbé vált.

2015. évben is - az előző évhez hasonlóan - az ügyfelek megelégedésére továbbra is minden hónapban **elektronikus üzenet küldésével** hívjuk fel a nyilvántartásunkban szereplő szálláshely-szolgáltatók figyelmét az idegenforgalmi adóbevallási kötelezettségük teljesítésére, továbbá rendszeres tájékoztatásokat kapnak tőlünk az esetleges jogszabályi változásokról, vagy éppen az ellenőrzések során tapasztalt gyakori hibákról, mintegy preventív céllal.

Építményadó tekintetében, ebben az évben komoly lépéseket tettünk az adózói kör bővítésére, illetve a már adózás alá vont ingatlanok helyes adóztatása érdekében. Ennek eredményeképpen 2015. évben - *hatósági adómegállapítás keretében* – **több, mint ötezer adózónál, 25,36 millió Ft összegben került építményadó előírására sor**.

A helyi iparüzési adó ellenőrzéseknél kiemelt célterület a bevallásban szereplő bevételek valóságának és az azt csökkentő tételek jogszerűségének vizsgálata volt. Ebben az adónemben bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzések kerültek lefolytatásra. Az Art. alapján kötelező volt ellenőrzést lefolytatni azoknál a vállalkozónál, akiknél végelszámolást rendeltek el.

ELEKTRONIKUS ÜGYEK AZ EGRI ÖNKORMÁNYZATI ADÓIGAZGATÁSBAN

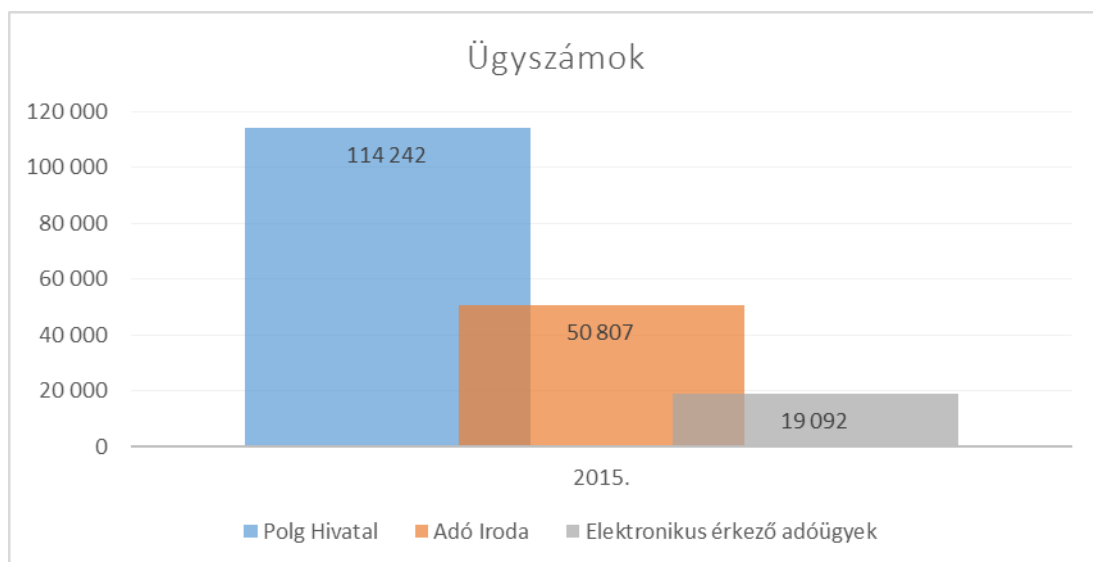
Az adóhatóságunk elkötelezett az ügyfélcentrikus adózási módok további kiszélesítésében. Elektronikus bevallások és bankkártyás fizetési módok egyre elterjedtebbek és egyre népszerűbbek. Az Adó Iroda ügyfélfogadásán - *POS terminálon* – **10.088 ezer forint összegben fizettek bankkártyával** az ügyfeleink.

Az önkormányzati helyi adóügyek kiemelt fontosságúak a lakosság és a vállalkozások körében, ezért a **2015-ös adóévben tovább sikerült egyszerűsíteni az ügymeneteket és jelentős áttörés történt az ügyfél-tájékoztatás terén is**.

Az önkormányzati adóhatósághoz 2015. évben **19.092 darab elektronikusan benyújtott nyomtatvány** (pl.: *bevallás, bejelentkezés, meghatalmazás*) **érkezett**, ebből legnagyobb számot a helyi iparüzési adóbevallások tették ki.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata elkötelezett az ügyfelek hatékonyabb kiszolgálása iránt, így 2015. évtől **bővíteni tudtuk szolgáltatásainkat**. **Az adózóknak immár lehetőségük van az elektronikus rendszeren keresztül**, a nap bármely pontjában megtekinteni **az önkormányzati adóhatóságunknál lévő, adózással kapcsolatos fontosabb információkat, egyben online fizetést is teljesíthettek**.

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Reményeink szerint, az **elektronikus ügyintézés által a jövőben is gyorsabb és egyszerűbb lesz az önkormányzati adóügyek ügyintézése**. A bevezetés napjától igen népszerű az (E-ado) elektronikus lekérdező és információs rendszer, eddig több mint 4 ezer adózó használta. Immár az E-ado rendszeren keresztül másodpercek alatt online bankkártyával is fizethetnek az érintettek.

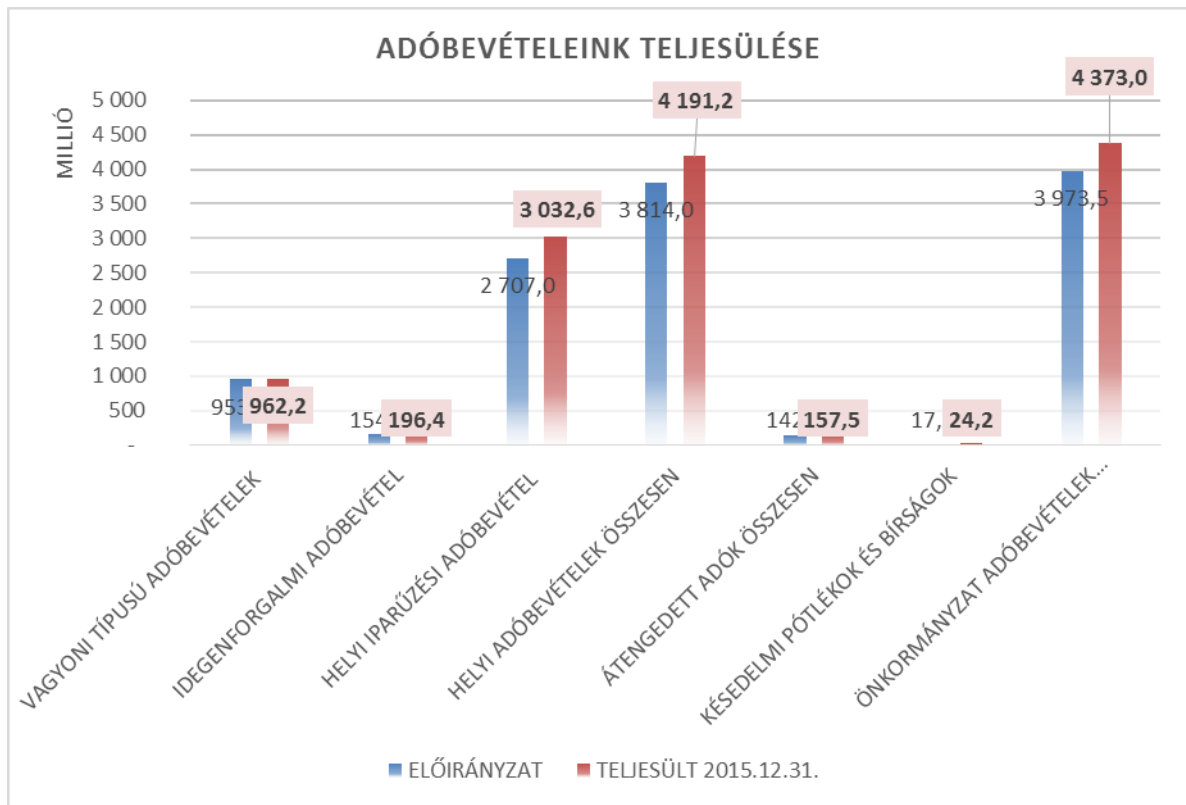
Valamilyen formában szinte minden egri család és vállalkozás kapcsolatba került és kerül az önkormányzati adóhatósággal, így nagy jelentősége van a bevezetett új informatikai rendszernek. **Ennek alapján 42 ezer adózó (adónemenként) több mint 65 ezer bevallási adata lett így elérhető.** A jogosultak naprakészen láthatják adószámláikat, ezáltal rövidülhetnek egyes hatósági ügyintézés időtartamai is. E szolgáltatás a Kormányzati Portálon (www.magyarorszag.hu) keresztül érhető el, így garantált, hogy az adózók biztonságosan jutnak adataikhoz. Az adózói adatok megtekintésének feltétele az Ügyfélkapus regisztráció.

Internetes önkormányzati adókkal kapcsolatos adatlekérdező rendszerünkön keresztül az Ügyfélkapus regisztrációval rendelkező egri lakosok és vállalkozások számára - **a nap 24 órájában - nyílik lehetőség az önkormányzati adókkal összefüggő adózási információk megtekintésére.** Ennek segítségével folyamatosan áttekinthetik és monitorozhatják az adókötelezettségek (bevallások, befizetések) teljesítését.

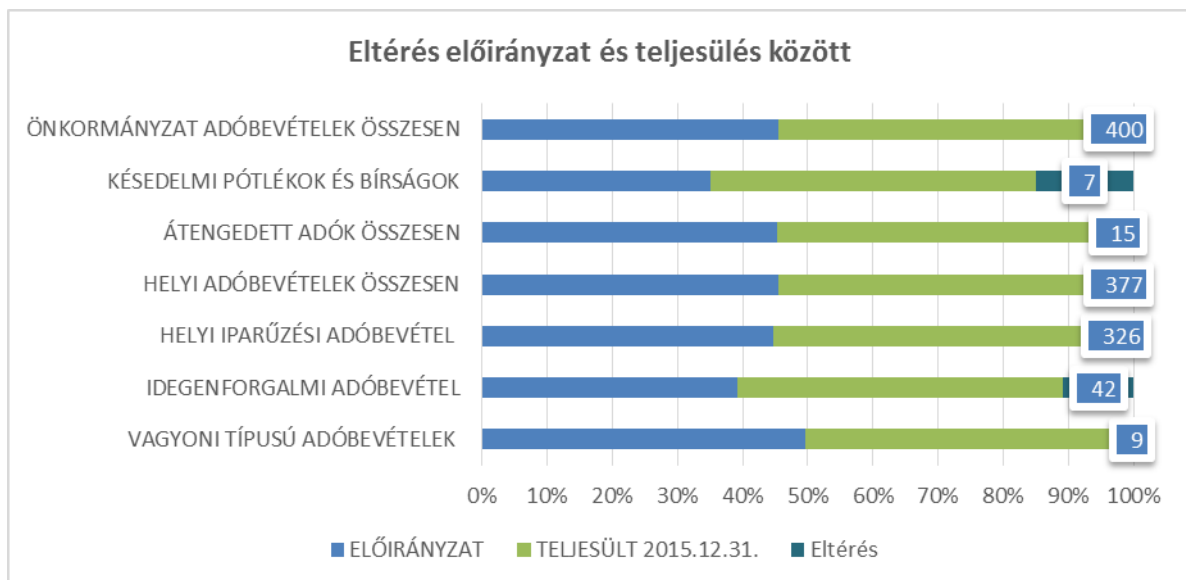
Sikeres a „Hírlevélre” való feliratkozás is, ennek nyomán az adózók gyorsan és folyamatosan értesülhetnek a szükséges teendőkről.

Pénzügyi teljesüléssel kapcsolatos adatsorok

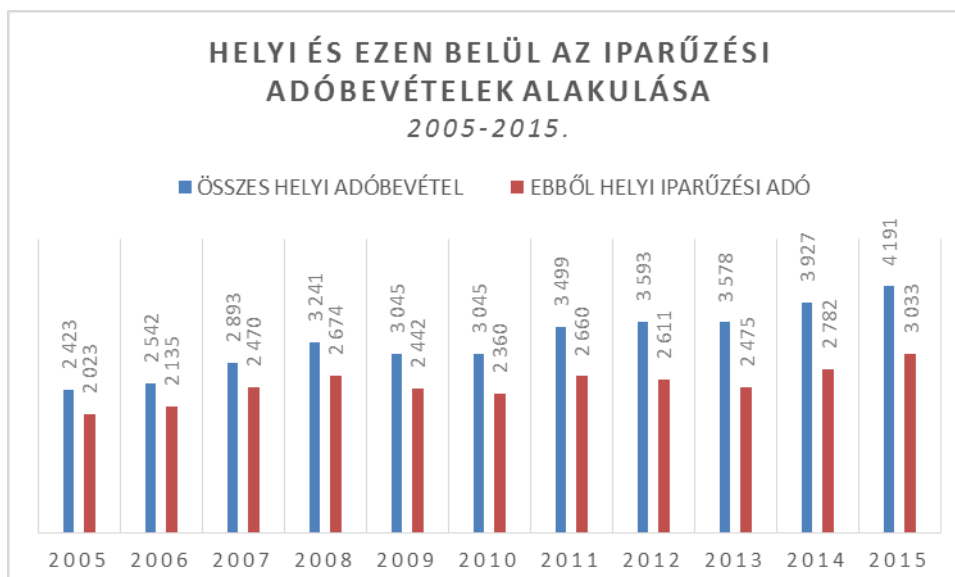
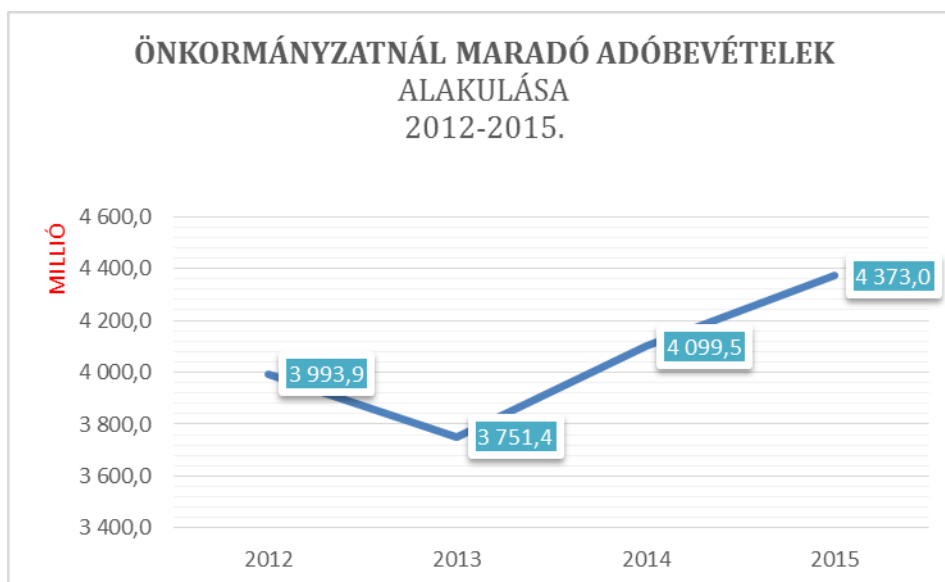
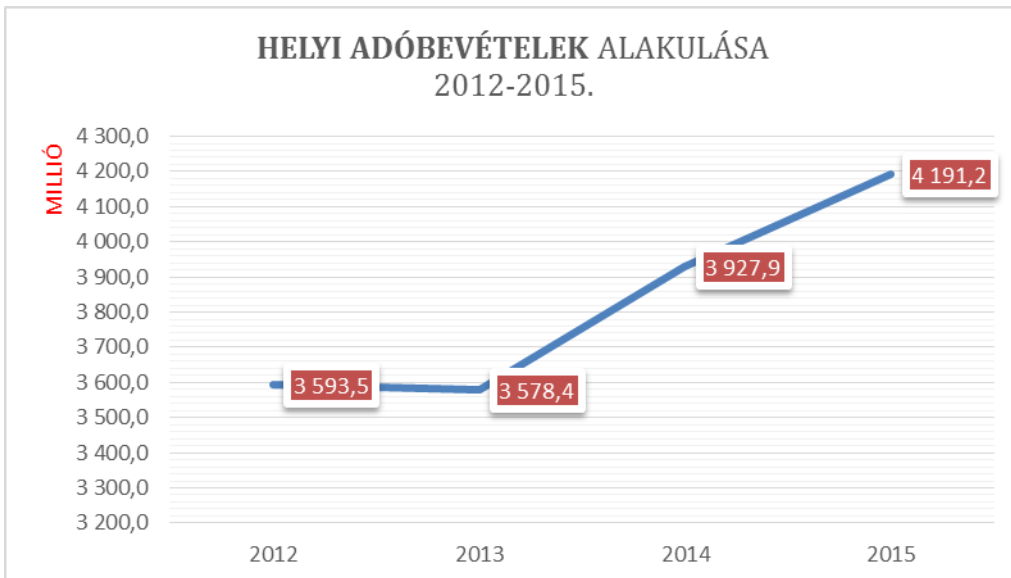
(2015.év)

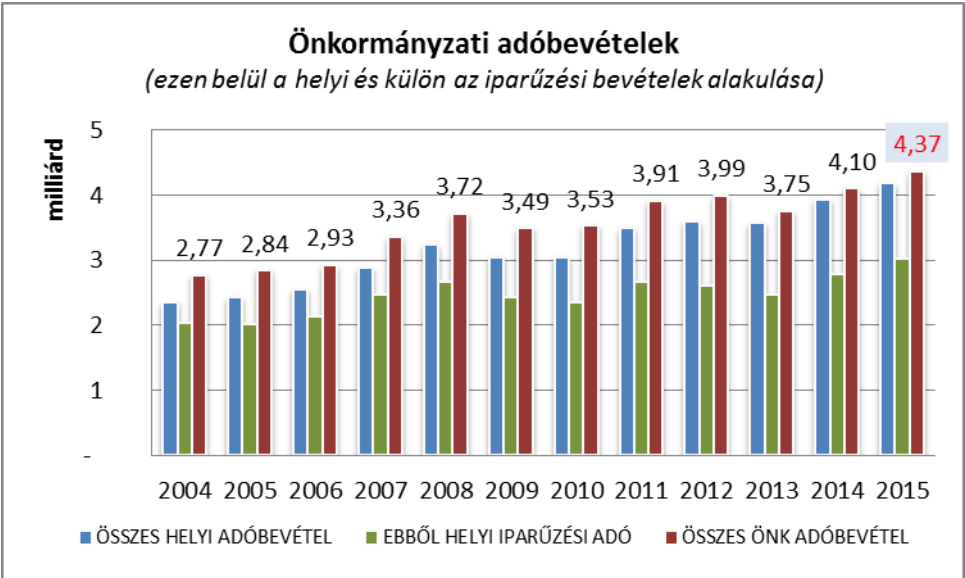
26

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Forrás: 2015. évi zárás Eger MJV PH Adó Iroda

Eger, 2016. január 28.

Dr. Kovács Luca Jegyző megbízásából:

KORSÓS LÁSZLÓ
Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
Adó Iroda Vezetője